Ը. ՏԱՐԻ 2291 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 25 ՆԱԻԱՊԱՐԴ 4384 4 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1891 12 ՄԷՖԷԼԻ 1309 ՇՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ Յ
ԱԴԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Կ. Պոլիս

آره‌ولك غازته‌سی نورادونكيان خانندە درعليه‌ده غلطه‌ده

Direction du Journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՝՝ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԳԱՆԱՁՈՐԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան գահեկան արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան ֆրանք	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր Թուղթի մեծ տառերով տարբեր Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Փաստաց Թղթատարով Տարեկան	Ղրշ. 50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ լայլ գրութիւն չեն ընդունիր

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՍԵՊՏ. 4|16 1891

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԴԷՊԻՔԵՐՆ Ի ՌՈՒՍԻԱ

Ռուսիոյ ելմտական նախարարն Հը-բամայեց որ սովորական նահանգներէն մէկնիկ և առաւոտեան վայելող դա-ւառներն ապաստանիլ խնդրողներ զեղչեալ գներով կարենան ճամբորդել երկաթուղւով։ Այս սովորական նա-հանգներն են Վորոնէժէ, Խարքով, Քուրսք, Թուլա, Ռիազան, Թամպով, Փէնսա, Սարատով, Սամարա, Քա-զան, Սիմպիրսք, Նիժնի-Նովկորոտ, Վեատքա, Էքատէրինոսլաւ, Փոլ-թաւա, Խերսոն, Փերմ, Ուֆա, Օրեն-պուրկ, երեք գաւառք կուսակալու-թեան Օրէլի, երեք գաւառք կուսա-կալութեան Թոպոլսքի, և Թուրկայ-եան երկիրն։ Եթէ իրաց վիճակն ա-ւելի ժամէն քնուի, գուցէ ուրիշ դաւառներ ևս հարկ լինի բարդել այս տխուր ցուցակին վրայ։ Անոնք որ զեղչեալ գներով ուզեն ճամբորդել երկաթուղեաց վրայ, պարտին քիչ չատ ապացուցանել թէ արկածեալ դաւառներէն կուգան իրօք։

* * *

Արդէն ծանուցուեցաւ թէ ռուս կառավարութիւնն, օրթոտոքս կղե-ռին հետ գործակցութեամբ, միջոցներ ձեռք կ'առնու զսպելու կրօնային ա-ղանդներու ծաւալումը, մանաւանդ Սթունտեան աղանդաւորներն։ Այս տնօրինութիւնք արձանագրեցան ծրա-գրոյ մը մէջ։ Անոնք որ Ռուսերէն ի-րենց օրթոտոքս Եկեղեցիէն օտարա-ցեալ և ուրիշ դաւանութիւններու ա-ռաջնորդեն՝ պիտի դատապարտին բռնի աշխատութեան և աքսորուին Սիպերիոյ հեռագոյն անկիւնները։ Սթունտեանք և անոնք որ Սթունտ-եան լինելու կասկած ներշնչեն՝ գա-ւառային և գիւղային վարչութեան մէջ ո՛և է պաշտօնի չկրնան կոչուիլ, և իբրեւ սպասաւոր կամ գրագիր պիտի չկրնան գործածել օրթոտոքս դաւանութեան պատկա-նող ո՛չ զոք։ Այս նոր օրէնքին կի-րառումէն յետոյ, Սթունտեան ազ-գաբնակութեան մարդահամարը պիտի կատարի, և ամէն Սթունտեան հա-սարակութիւնք յետ այսորիկ պիտի ենթարկին ոստիկանական հսկողու-թեան, ի ձեռն ոստիկանական մաս-նաւոր մարմնոյ մը, որ Օրթոտոքսները պիտի արգիլէ Սթունտեանց գումա-րումներու ներկայ գտնուելէ։ Այսպէս Ռուսիոյ օրթոտոքս կառավարութիւնը կ'անջատէ Սթունտեան հասարակու-թիւնն օրթոտոքս հասարակութենէն, ինչպէս անջատեց հրեայ հասարակու-թիւնն, անոր բնակութեան մասնաւոր վայրեր սահմանելով։ Ինչպէս օրթո-տոքսներուն թոյլ պիտի չտրուի հա-մախմբել և միաբանել Սթունտեանց հետ, այս վերջնոց ալ պիտի արգիլուի համախմբել և միաբանել Օրթոտոքսնե-րու հետ։

* * *

Ուման Օրթոտոքս առաջ եպիսկո-պոսն առաջարկեց Ռուսիոյ Սինոդին որ Սթունտեան աղանդաւորաց զաւակունք իրենց ծնողքներէն առնուին բռնի, օրթոտոքս դաւանութեան մէջ մկր-տուին և օրթոտոքս կղերին հսկողու-թեան ներքեւ դրուին, որպէս զի նոր սերունդն եւս Սթունտեան մնանգա-ւոր աղանդին չյարի։ Կ'առաջարկէ նաեւ այս ներողամիտ եպիսկոպոսն որ Սթունտեանց բնակած գիւղամիջերուն և քաղաքային շրջանակներուն մէջ դպրոցներու բացման թոյլտուութիւն չլինի, և յատկապէս կրթեալ պատ-րաստեալ օրթոտոքս եկեղեցականներ՝ բարձր թոշակներով՝ պաշտօնի կոչ-ուին ամէն թեմերու և շրջանակներու մէջ ուր այս վտանգաւոր աղանդաւորք կ'ապրին, զանոնք դարձի բերելու համար։

* * *

Օտեսայէ կը հեռագրուի թէ Ռու-սիոյ Կաւառոր կոչուած նաւախմբէն Մոսքուա սրընթաց շոգենաւը ճամբայ ելած է դէպ ի Խաղաղական Ովկիա-նոս, տանելով 263 անձեր որք բռնի աշխատութեան դատապարտուած ա-նորեալներ են, հանդերձ պէտք եղած զինուորական պահապաններով, և 30 կիներով՝ ամուսինք աքսորելոց, նաև 90 ուղեւորներով և 350 տակառ-չափ ապրանքով։

«Կաւառոր» կոչուած նաւախումբը կազմուեցաւ վերջին պատերազմին ժամանակ, ռուս ժողովրդեան մէջ կա-տարուած հանգանակութեան մը ար-դեւքով, որով կ'ուզուէր մի քանի մար-տանաւեր շինելով նուիրել ռուս կա-ռավարութեան։ Որովհետեւ այնքան մեծ գումար մը չհանգանակուեցաւ, բաւ համարուեցաւ գնել մի քանի սրընթաց շոգենաւեր, այնպէս յայ-մարեալ որ պատերազմի ժամանակ կրնան թնդանօթներով սպառազի-նուիլ և սրընթաց շրջուն մարտանա-ւու պաշտօն կատարել, իսկ խաղաղու-թեան ժամանակ ռուս կառավարու-թեան տրամադրութեան ներքեւ են՝ հրամատարներն եւ նաւաստիները Ռու-սիոյ ծովային պաշտօնէութենէն առ-նուած լինելով, եւ միշտ կառավարա-կան փոխադրութիւններ կատարելով։ Խնդիր եղած է այս նաւերու համար թէ պատերազմական՞ նաւ պէտք է համարուին թէ առեւտրական։ Անոնք որ առաջին կարծիքը կը յայտնեն, կը յիշեցնեն թէ ըստ ամենայնի զինուո-րական կանոնաց կը հպատակին այս նաւերը, որք արդէն առեւտրական գործով չեն պարապիր, եւ մէջի մար-դիկն ալ զինուորական դասուն կը վե-րաբերին։ Իսկ Ռուսք կ'առարկեն թէ անոնք սպառազինեալ չեն, իրրեւ մար-տանաւ չեն շինուած, եւ միշտ փո-խադրութեանց կը գործածուին։

ԱՐԿԱԾՔ Ի ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ՄՄԵՐԻԿԱ

Հարաւային Ամերիկա վերջ չէ ծանր արկածներէ։

Քաղաքային պատերազմ, հրձիգու-թեան և սնանկութեան արկածներուն վրայ, ունինք բարդել բնական արկած մը, Թեանց զորս 1870ին կրեց Պաւիերա՝ իբր հազարաւոր զաւակաց արիւնը թափելով։ Բրազիլիա կ'աչխատի մեր հին հաստատու-թիւնները քայքայել, և անոնց տեղ դնել բրազիլական օրէնքներ՝ մեր ազգային ոգւոյն հակառակ։»

ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳԻՐ

Մխիթարական տեղեկութիւն մը չեմ կարող հաղորդել Վանայ դպրո-ցական գործին վրայ։ Դպրոցներն ալ կրեցին վերջին անհովիւ անգլուխ վի-ճակի հետեւանքն և ասոր աւելի յե-տադիմութիւն կը տեսնուի մեր կրթա-կան վիճակին մէջ։ Դեր։ Ա.ղվարեան Հայրն Վան մտնելէն ի վեր թեմիս մխի-թարական կացութիւն մը չտեսնե-լէն զատ, գոնէ դպրոցներուն մէջն մխիթարութիւն մը չունեցաւ։ Տեսաւ դպրոցները կուսակցական կրից մատնուած, արժանաւոր ուսուցիչները վտարուած, անարժանները պաշտօնի անցած, այնպէս որ պաշտօնի վրայ գտնուող քանի մը յարգելի ուսուցիչ-ները բացառութիւն եւեթի կը կազմեն։

Վանայ մէջ կան վեց ծխական վար-ժարաններ, յորոց երեքն երկսեռ են։ Ամենէն աւելի յարափոփոխ վիճակ ու-նին քաղաքամիջի ԳԻՈՒՄՈՒՇԵԱՆ արական և ՇՈՒՇԱՆԵԱՆ իգական վարժարաննե-րը, չնայելով որ քաղաքամիջի բնակիչք Վանայ բնակչաց հարուստ, ազդեցիկ մասն են և անլիշատակ ժամանակներէ ի վեր իրենց ձեռքը գտնուած է Վա-նայ Առաջնորդարանի վարչական դիրքը։ Ի քաղաքամէջ կը գտնուին եօթն Ե-կեղեցիներ և այնչափ Թաղական Խոր-հուրդներ, թէեւ հազիւ 300 տուն բնակիչ միայն։ Վարժարանի Հոգաբար-ձութիւնը կ'ընտրուի մեթ միացեալ Թաղական Խորհրդոց և բազմիցս Ա-ռաջնորդարանի ընտրութեամբ, իբր տրամադրութեան ներքեւ ունենալով եկեղեցեաց տարեկան 100 ոսկւոյ չափ եկամուտ մը։ Բազմիցս թէ՛ Առաջնոր-դարաններու կողմէ և թէ ժողովրդեան մէջ ջանքեր եղած են միացնել Քաղա-քամիջի եկեղեցիները մէկ վարչութեան ներքեւ և ժամերգութիւնը կեդրոնա-կան եկեղեցւոյն մէջ միայն կատարել, որով կարելի պիտի լինի դպրոցին յատ-կացնել տարեկան 250 ոսկւոյ եկա-մուտ մը, սակայն աւելի մեծամասն ժողովրդեան մը բուռն կրօնասիրու-թիւնը՝ ոմանց կողմանէ անխոտորող-ական շարժառիթներու հետ միացեալ՝ արգելք եղած է միշտ նշանակալի ջան-քերուն եւ եկեղեցիները միացնելու տրամադիր չգտնուելէ ի զատ, վար-ժարանն ալ բաժանելու ջանադիր զըտ-նուած են։ Ահա այս բաժանման տր-խուր հետեւանքը կը կրեն երկսեռ վարժարաններն, յաճախ ուսուցչական և վարչական փոփոխումներ կրելով, բազմիցս փակեալ մնալով, հալածելով արժանաւոր ուսուցիչներն, այնպէս որ ո՛չ մէկ յարգելի ուսուցիչ յանձն կառնու պաշտօն վարել իրենց վար-ժարաններն, իսկ անոնց փոխարէն պաշտօնի կոչելով այնպիսիներն, որք այս կամ այն ազգի պաշտպանեան կամ ազգականն լինելէ զատ ուրիշ արժանիք չունին։ Նորընտիր Պատր. փոխանորդն Դեր։ Ա.ղվարեան վարդա-պետ, այցելելով Վանայ վարժարան-ներն և նոցա հաշիւներուն ներկայ գտնուելով, ամենէն աւելի տխուր զտաւ սոյն վարժարանաց վիճակն՝ ինչպէս հրապարակաւ հռչակեց, ինչ-պէս հայուհիներնի, մարմին մը ամենէն աւելի տխուր պիտի գտնէ քաղաքա-միջի եկեղեցեաց և վարժարանի մա-տակարարութեան վիճակը։

Դեր։ Պատր. փոխանորդն նշանա-ւոր գործ մ'բրած պիտի լինի, եթէ յաջողի սրբել անմաքրութիւններն և վարժարանին տալ հաստատուն ուղ-ղութիւն մը։ Արդէն Վան գալէն ի վեր ինքն ալ ջանադիր կը գտնուի եկեղե-ցիները և նոցա վարչութիւնները միա-ցնել, իբրեւ կենդրոնական եկեղեցի վերաշինելով Ս. Պողոս և Ս. Առաք-ելոյ միացեալ եկեղեցիներն։ Օրք Վա-նայ վերջին գետնաշարժներէն խաբ-խրած են։ զի միւս եկեղեցիներն փոքր լինելով, կենդրոնական եկեղեցի լինե-լու յարմարութիւն չունին։

Պարապէն գալու ելնելով քայլեր-նիս կը հանդիպի ՀԱՅԿԱՎԱՆԵՐԻ փոք-րիկ վարժարանին, որ տարեկան 2000 ղրշ։ ծախք ունի, ուր սակայն ոչինչ մխիթարութիւն չենք գտներ, այլ մի-այն աղքատ եկեղեցի մը իւր աղքատ ելմտացոյցովը։

Նոյն անդոհացուցիչ վիճակն ունի նաեւ Ս. Յակոբի թաղի Ս. ՂՈՒԿԱՍ-ԵԱՆ անշուք վարժարան իւր 3000 ղրշ։ի տարեկան ծախքովը, ուսուցիչ մը՝ որ թէ՛ կը գասաւոսէ և թէ՛ կը կառավարէ, ուրիշ մը որ նաեւ եկե-ղեցւոյ լուսարարն է։ սաստիկ դաշնակութիւնն դպրոցին մէջն։ Թաղեցի բաւական զարգացեալ երիտասարդութիւն մը՝ որ այն դպրոցի երբեմն ծաղկեալ վիճակի արդիւնքն է, ոչինչ կ։ մատչէ Մայր-վարժարանին վրայ, նորա վարչու-թիւնն երկար ժամանակ թոյլով իշ-խանաւոր խմբի մը ձեռքը։ Թէեւ ժո-ղովուրդն երկու տարի առաջ այդ խմբին ձեռքէն առաւ եկեղեցւոյ և դպրոցի վարչութիւնը, սակայն ինքն ալ նշանակելի բան մը չբրաւ։

Յայտնի է 2-րդ թաղ։ խոր հրդոյ համար իւր մէջը գտնուող ա-մէն աչքի զարնող թաղեցիները և Ս. ՄԱՐԿՈՍԵԱՆ արական, ԳԱՅԱՆԵԱՆ իգական վարժարանին համար ամեն ուսուցիչ փոքրելէ յետոյ, այժմ ո՛չ եւս թաղեցի կը դտնէ Թաղ։ խորհր-դոյ և ոչ ուսուցիչ վարժարաններուն համար, որք դպրոցական արձակուր-դէն յետոյ տակաւին փակեալ կը մնան։ Կը թուի թէ այս ընթացքով Յանկոյներեցի ժողովուրդն պիտի ստիպուի փնտռել նախկին Աւետիս վարժապետի վարժարանը, երբ դպ-րոցի ամբողջ կրթական ուղղութիւնն կը գտնուէր Ալիսա աղայի մը, կամ Պոտրոս աղայի մը ձեռքն, որք եկեղե-ցոյն, թերեւս նախ դպրոցին համար, իրենց որդիներէն աւելի նախանձա-խնդիր էին։ Տարեկան ծախքն է իբր 10,000 ղրշ։

Եթէ ոչ կրթական լաւագոյն ուղ-ղութիւն մը, բայց գոնէ եկեղեցւոյ և դպրոցի համար առաւելագոյն ե-ռանդ մը կը տեսնուի Նորաշէնի Թա-ղին մէջ, որոյ Թաղ։ խորհուրդներն միշտ ուղիղ ներշնչում մը կ'ստա-նան Թաղին աւագ քահանայէն, որ եթէ անթերի կատարելութեամբ չի վարուիր, բայց գոնէ ըստ բաւականի կատարեալ տիպար մ'է իւր պաշտօնին բովանդակապէս նուիրեալ հայ քա-հանայի։ Որպէս բովանդակ Թաղի, նոյնպէս ալ Թաղի Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ վարժարանին ուղղութիւնը կը գտնուի յիշեալ քահանայի ձեռքն և եթէ լա-ւագոյն արդիւնք չտացուիր վարժա-րանէն, պատճառն այն է որ Վանայ մէջ լաւագոյն ուսուցչական խումբ չի կրնար կազմուիլ։ Տարեկան ծախքն է 7—8000 ղրշ։ Ունի քանի մը ուսու-ցիչներ, որոց բովանդակ արժանիքն է ածան լինելնին։

Նոյնպէս հռանդ մը նաեւ Արարատ թաղին մէջ, ուր թաղեցիք իրենց ե-կեղեցին անչափ հոյակապ կառուցա-նելէ յետոյ, ուզեցին նոյնչափ հոյա-կապ վերաշինել նաեւ թաղին Ս. ԹԱՐԳ. ՄԱՆՉԱՑ երկսեռ վարժարաններն և յաջողեցան վերաշինել այնչափ փա-ռաւոր, երկյարկանի, իբր 1,600 քառ։ կանգուն տարածութեան վրայ, որոյ նմանը չի տեսնուիր ո՛չ միայն Վանայ, այլ շրջակայ կարգ մը հայաբնակ քաղաքաց մէջ։ Կ'երեւի թէ Արարք-ցիք կը կարծեն որ դեղեցիկ չենք մը ունենալ միայն բաւական է, զի թէեւ տարեկան 16,000 ղրշ։ կը ծախսեն, բայց նշանաւոր արդիւնք չտացուիր վարժարանէն, աշակերտք շրջանա-ւարտ լինելու ժամանակը կուսակցական պատճառներով կ'ար-ձակուին դպրոցէն։

Ի։կ թաղին և վարժարանին ընդհա-նուր ուղղութիւնը կը գտնուի բաւա-կան զարգացեալ և լրջամիտ խումբի մը ձեռքը, որին կ'օգնէ թաղին երի-տասարդութիւնը։ Բոլոր ծխական վարժարանաց մէջը Արարքի և Նորա-շէնի վարժարաններն միայն տարեկան 3—4000 ղրշ։ թոյլով կ'ստանան աշա-կերտներէն, միւսներն կը հոգացուին եկեղեցւոյ եկամուտներովը։

Ցիչեալ ծխական վարժարաններէն ի զատ կան նաեւ երկու մասնաւոր վարժարաններ, որոց մին է ՍԱՆ-ԴԻՏԵԱՆ օրիորդական վարժարան, որ կը հոգացուի գրէթէ միայն աշա-կերտուհեաց թոշակներով և ուսուց-չական խմբի մը անձնուիրութեամբ։ Լաւագոյն ժամանակ կը յուսացուի որ ստեղծած է շնորհիւ հոգելոյս բա-բերաբար Սանասարեանի կտակին, որ ի կենդանութեան յիշեալ վարժարանին այնչափ նպաստեցէ և դպրոցական յա-տուկ շէնք մը կառուցանելէ յետոյ, ուզ։ զ որ յետ իւր մահուանն ալ լրջա-եալ չը մնայ, կանգնելով նմա 12,000 ղրուշ։ Ա.յժմեան տարեկան ծախքն է իբր 4000 ղրուշ։ իսկ հոգելոյս բա-

---

—)(45)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼԻՔԻ

ԵՐԿՈՒ ԱՆՄԵՂՆԵՐ

ԺԻԼ ՄԱՌԻ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՈՐԴ

ՄԵԾ ՋԱՄԲԱՅԼԵՐԷՆ

—Այո, Պարոն։ ։ ։ Լավերժոյ գոր-ծարանէն կուգամ։

Տնօրէնն ըսաւ ինքնին թէ այս տղան զրպարտուած ըլլալու է և կամ վարպետ ու զգուելի կեղծաւոր մը է՝ ոճրագործ ըլլալու սահմանուած։

Հսկողութեան մասին՝ Շարլոյի քով ապօրէն բան մը չի նշմարուեցաւ։

Քաղցրարարոյ, քաղաքավար և յոյժ խելացի էր։

Կարծես նոյն անուամբ երկու տղաք-ներ կային։

Տնօրէնը՝ պզտիկ գաղթականներու խը-րամանկութեանց այնքան վարժուած էր, երկար տարիներէ ի վեր այնքան չար բը-նաւորութիւններ տեսած էր որ զգայլ կը կենար։

Կը վախնար որ կը խաբուի։

Ցորչափ փակուած մնաց, միւսներուն հետ միայն դուրս ելնելով՝ պատոյտ օրե-րուն, Շարլո իր վրայօք լաւ չի կրցաւ տալ Պերթիին։

Բայց քիչ ատենէն ուրիշներուն պէս գործ տուին անոր։

Պարտէզին մէջ աշխատացուցին զայն, ճիշդ դղեակին քով եւ պահապանի մը արթուն հսկողութեան ներքեւ։

Ցաջողեցաւ սակայն Պերթիին ուղ-ղեալ երկտող մը նամակատուն ձգել տալ։

Պարտիզպանութիւն ըրած ատենը ծա-նօթացաւ տղու մը հետ, որ իրեն նման այդ ապաշաւարանը ղրկուած էր, եւ որ իրեն հետ հողը կը պեղէր և կը բահէր հաղուագիւտ կորովով մը։

Թէեւ տակաւին շատ երիտասարդ եւ գրեթէ պատանի կերեւէր, այլ բարձրա-հասակ, առոյգ, կորովի էր։ Իր զօրեղ ուսերը կանխահաս ուժ մը կը յայտնէին։ Իր համարձակ դէմքը կը փայլէր երկու խոշոր, դաժան, գրեթէ վայրագ աչուը-ներով։ Ճակատը պինդ, տափարակ եւ քունքերուն կողմը ներս քաշուածի պէս էր։

Մեթրեյէ նոր եկած էր այդ գաղթա-կանութեան մէջ։ Մեթրեյ ղրկուած էր վաճառանոցներու առաջոյքէն խել մը գո-ղութիւններ ընելէ ետք եւ մինչեւ քսան եւ մէկ տարու հոն պիտի մնար։

Ի Մեթրեյ, ինքզինքն ուղղած և զըղ-ջումի եկած ցոյց տալով՝ Մոթի ապաշա-ւարանը փոխադրուելու հրաման ստացած էր։

Երկու ամիս հսկողութեան ներքեւ պահած էին, յետոյ որոշած էին դուրսն աշխատցնել զայն, կիսովին ազատ թող-լով։

Մինչեւ ցարդ անկից գանգատելու բան մը չէին ունեցած։

Երկու ժամ լռիկ մնիկ աշխատելէ ետք, երիտասարդք ոտքի կը կանգնէին եւ բազուկին բահերնուն վրայ յենած քիչ մը շունչ կառնէին։

Հետաքրքրութեամբ իրարու երես նայեցան։

Աւելի տարւոյն ըսաւ։

—Երկա՞ր ատենէ ի վեր հոս կը գտնը-ւիս։

—Երկու ամիսէ ի վեր։

—Ճիշդ ինծի պէս։ Մեթրէյէն կու-գայի որ ազատ տեղ մըն է։

—Ես գործարանը կը գտնուէի։

Միւսը ծաղրծու կերպարանք մը ա-ռաւ։

—Բայց հոս մտնելու համար, պարոնն ի՞նչ տեսակ արհեստ ունէր։ Անշուշտ պարոնն՝ առաջ իրիկուն աղօթք ընելը մոռնալուն համար չէ որ ապաշաւարան ղրկուած է։ Պարոնը սիրուն արհեստ մը ի գործ կը դնէր, գողութիւն, քսակա-հատութիւն։ ։ ։

—Ոչ, ըսաւ Շարլո միամտարար, ես պարկեշտ եմ։ ։ ։ երբէք գողութիւն չեմ ըրած։

—Բայց ի՞նչ է պատճառն ուրեմն։

—Ծեծկուռեցայ։ ։ ։ քիչ մնաց որ ստա-կակ մը սպաննէի։

—Ա՛հ, ա՛հ, պարոնն սպաննե՞լ կու-զէր։ ։ ։ չնորհաւորութիւններս պարոնին։

—Կամաւ չըրի այդ բանը։ Բարեկա-մուհի մը կը պաշտպանէի։

—Աղջի՞կ մը։ Նորէն չնորհաւորութիւն-ներս։ պարոնը մեզմէ է։ Ձեռքդ տո՛ւր։

Ձեռքը կարկառեց։

Շարլո չէր հասկնար, սակայն բռնեց անոր ձեռքը ժպտելով։ Այնքան ուժով սեղմեց միւսը որ քիչ մնաց պիտի պոռար։

Կարծես մանչուն մատուները երկա-թի պէս ամուր էին։

—Անպիտա՞ն, ինչ բռունցք, ըսաւ Շարլո հիացմամբ։

—Բարեկամաց ծառայութեան համար, ըսաւ մանչը։

Եւ գթակն հանելով ու ողողուելով։

—Նաեւ կանանց։

Հսկող մը մօտեցաւ։ Ական աշխատիլ։ Երբ հսկողն հեռացաւ, բահելով հանդերձ շարունակեցին իրենց խօսակցութիւնը։

—Անունդ ի՞նչ է։

—Շարլո։ Քո՞՝կդ։

—Ի՞մս, Պարուլ։

—Պարո՞ւլ, ըսաւ Շարլո զարմացած։

—Այո՛։ ։ ։ զիս կը ճանչնա՞ս։

Արդարեւ Շարլո կը ջանար միաքը բե-րել։

—Իմ խօսքս լսա՞ծ ես ուրիշ ատեն։

Եւ յանկարծ՝ արագութեամբ։

—Այո, այո, Քրիքէին հետ Սէն-Մար-թէն պալվառին վրայ բռնուած օրերնիս, որ մայթին վրայ գլորեցանք Պերլոտին տունը չի տարուելու համար։ ։ ։ բանտ տարին զիս։ ։ ։ մեզի պէս պզտիկ տղաք-ներ կային հոն։ ։ ։ և անոնց մէջ մէկը որ Պարուլ կը կոչուէր։ ։ ։ կրպակի մը առջե-ւէն զայգ մը կոչիկ գողցած էր։ ։ ։ չատ զուարթ էր։ ։ ։ խել մը բաներ կը պատ-մէր։ Մանաւանդ չատ զուարճացաւ Քրի-քէէն, իմ խե՛ղճ Քրիքէս, որովհետեւ ես ի վերջէ քնացայ։ ։ ։ բայց յաջորդ օրը Քրիքէ չարուհակ կ'ըսէր ինծի։ «սա սա-տանայ Պարուլը ի՞նչ տղայ է, շատ վար-պետորդի է։» Այն ատենէն միտքս պա-հեցի Պարուլ անունը։ ։ ։ Դո՞ուն էիր։

Պարուլ ոտքի կանգնեցաւ, ոլորեց ըն-չացքի քանի մը ստներ որք կը մրոտէին իր մեղ եւ կարմիր շրթունքը։

—Ես եղած ըլլալու եմ, ըսաւ Պարուլ։

Եւ աւելի մեզմ ձայնով վասն զի պա-հակը կուգար, յարեց։

—Միաքդ պահէ իմ անունս։ ։ ։ յառա-ջիկային իմ վրայ խօսուիլը պիտի լսես։

—Հռչակաւո՞ր ըլլալ կուզես։

—Այո՛։

Եւ իր գործին սկսելով։

—Հիմակու հիմա բահենք։ ։ ։ ուրիշ անգամ կը պատմեմ քեզի։

Բոլոր այդ օրը Շարլո աւելի զուարթ եղաւ։ Ընկերոջ մը հանդիպած ըլլալուն վրայ չատ գոհ մնացած էր։ Պարուլի զե-ղուն զուարթութիւնն իր վրայ կը ժպթ-քէր։

Երկու տղայոց միջեւ ծանօթութիւնն հեռզհեռ այնքան մտերմացաւ որքան որ դիպուածն իրարու մօտ բերաւ զիրենք դուրսի աշխատութեանց մէջ եւ իրարու պատուեցին իրենց պատմութիւնն։

Պարուլ Պ ոթիի նման հիւանդանոցի տղայ էր։ Հայրն ու մայրը չէր ճանչցած։

—Իմ մայրս, նպաստամատոյց ընկե-

բութիւնն է, կրսէր Շարլոյի։

Ամենուրեք հալածուած էր իր մանու-թեանց և եղեռնական կանխահաս բնազդ-ներուն համար, և երբ Մեթրէյ զրկուե-ցաւ, յորդորդ անգամն էր որ կը ձերբա-կալէին զայն գողութեան համար։

Շարլո քիչ մը սոսկաց լսելով անոր պատմութիւնները, բայց Պարուլ այնքան քիչ կարեւորութիւն կ'ընծայէր ըսածնե-րուն, իր պատմութիւններն այնքան զու-արթութեամբ հրապուրիչ ընելու արհեստը գիտէր, որ փոխանակ բարկանալու կամ այս բարեկամական յարաձուն կապը ջախ-ջախելու, Շարլո կամայ ակամայ կը զբ-ւարճանար և կը ծիծաղէր։

Այդ, երբ այս չարագործութեանց վրայ կը ծիծաղէր նա ըսելէ թէ,—առանց գիտնալու,—ներողամիտ կը գտնուէր ա-նոնց նկատմամբ։

Պարուլի պատմութիւնք իրարու կը յաջորդէին։ Իր միտքն արդէն լեցուած էր կարգ մը անձնական յիշատակներով։

Ապահովապէս, իր գործած չարու-թիւններէն աւելի չարութիւններ կը վե-րագրէր իրեն,—բայց այնպիսի խանդիւ մը, մտաց այնպիսի վառվռուութեամբ մը կը պարզէր զայնս, այնքան լաւ գի-տէր մանրամասնութիւնները ճշդել, որ իրեն սեպհական կը դառնային։

Եւ Շարլոյի ընծայած ուշադրութեան վրայ կը հպարտանար։ Տեսակ մը բարե-կամութիւն ցոյց կուտար,—որքան որ կարող էր այդ ազան բարեկամանալու,—այլ ամեն բարեշօշափ անկիրթի մը։

(Շարունակելի)

բերարի կտակը գործադրուելէն յետոյ 10,000 ղրուշի պիտի հասնի։

Ներկայ տկար կացութեան մէջ իսկ ՍԱՆԴԻՏՅԵԱՆ վարժարանն կրցած է բաւական զօրաւոր թուամբ մը լինել իրեն դիմաց կանգնած ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ օրիորդական վարժարանին դէմ, որոյ եթէ ոչ դպրոցական լաւագոյն ուղղութիւնն, այլ դէթ արտաքին փայլն առ ինքն կը քաշէ բաւական հայ աշակերտուհիներ, զորս եթէ Հայ քարոզիչներու և Գեր. Այվազեան Հօր պերճաբան յորդորներն չեն կարող եւ կեցնել, կը յուսացուի որ զայդ յաջողի ընել Սանդիտեան վարժարանն, յետ կտակի գործադրութեան պէտք եղած բարեփոխմունքը կրելով։

Միւս մասնաւոր վարժարանն է ՈՐԲԱՆՈՅԻ կամ ասելի ճշգիւ ԵՐԱՄԵԱՆ վարժարանն, որ Որբանոցի ցուցուելէն յետոյ կը շարունակուի շնորհիւ իւր տնօրէն Հարաբեանցի։ Երամեանի ջանից, որ իւր շուրջ հաւաքած իւր նախկին ընթացաւարտներն, յաջողած է ցոյց տալ յաջող արդիւնք։ Այս յաջողութիւնն ասելի կարեւոր կը լինի, երբ յիշենք որ Երամեան էֆ. թէեւ աշաղուրվ, կրցած է սակայն օրինակելի տակնուվերմամբ յարատեւել կրթական շաւղին մէջ, երբեմն իբրեւ Որբանոցի տնօրէն՝ որբերու բարոյական և նիւթական տնդեան մեծագոյն բեռն, իսկ տկուց յետոյ ալ մասնաւոր հաստատութեան մը պատասխանատուութիւնն իւր վրայ կրելով և բազմիցս յուսահատելէ, ՀԱՍԱՆԼԷ, ծանր հոգերէ յետոյ, այս տարի գոհունութեամբ ծանոյց որ իւր ապաչափ տարուան տաքնութիւնք վերջապէս յաջողութեամբ պակուած են։ Տարեկան ծախքն է 14,000 ղրշ., զոր Տնօրէնն այս տարի կը յուսայ բարձրացնել 20,000 ղրշ.ի, արդիւնք աշակերտաց թոշակներու։ Ցանուն Վանայ աղքատաց կտակուած և քանի մը տարիներէ ի վեր չահագործուած 150 ոսկւոյ տոկոսն, հաւանութեամբ տեղական վարչութեան որոշուած է յատկացնել յիշեալ վարժարանին, ի փոխարէն ձրիավարժ 5 աշակերտներ պահելու պայմանաւ։

Պատ. փոխանորդ Գեր. Այվազեան Հայրն Վանայ վարժարանաց ըրած իւր այցելութեամբը, բաց ի յիշեալ Երամեան մասնաւոր վարժարանէն, միւս բոլոր վարժարանաց վիճակը տը խուր գտաւ։

Այսպիսի ողբալի վիճակ Ն. Գերապատուութեանցս միայն կրնար պատճառել, զոր փութաց յայտնել Թաղ. խորհրդոց ուղղեալ յատուկ շրջաբերականի մը մէջը և իւր շուրջն բոլորելով կրթական յանձնախումբ մը, վարժարանաց համար կրթական և վարչական յայտագիր մը ծրագրել տուաւ։ Ըստ այդ ծրագրին, Վանայ ծիսական դպրոցներն 10 տարւոյ շրջան պիտի ունենան նախակրթարանական և ուսումնարանական ընթացքով, պիտի ունենան միակ ընդհանուր տեսուչ մը եւ մասնաւոր տնօրէնները, որք պատասխանատու պիտի լինին ընդհ. տեսչին։ Ուսուցիչներ անուանելու կամ փոփոխելու իրաւունքը պիտի պատկանի ընդհ. տեսչին և մասնաւոր տնօրէններուն, վերջ տալով Թաղ. խորհրդոց քմահաճոյից։

Սակայն այս բոլոր դեղեցիկ ծրագիրներ թուղթի վրայ ծրագիր պիտի մնան, ցորչափ չէ հաստատուած ըստ Սահմանադրութեան տեւական, հաստատուն վիճակ մը, Գաւառ. Երեսփոխանական ժողովով, որ միայն ձեռնհաս է պէտք եղած օրէնքը հաստատելու։

Խնդիր է թէ յառաջիկայ ընտրութիւնք պիտի կրնա՞ն ատորին նկատուիներէ անջատ մնալով, տալ այնպիսի անձեր, որք իրենց ուշադրութիւնն և ոյժը նուիրեն միայն եկեղեցւոյ և դպրոցի շահուն։ 2000 ստորագրութեամբ հանրագրով մը յատուկ պատգամաւորութեամբ նոյնը ինդրեց ժողովուրդը Գեր. Պատ. փոխանորդէն, պահանջելով որ ի սէր խաղաղութեան, կուսակցապետք առ այժմ մեկուսացուին ազգային պաշտօններէ։ Իսկ Ն. Գերապատուութիւնն երկար վարանումներէ և փորձերէ յետոյ վերջապէս յանձն առաւ և նախորդ առժամանակեայ վարչութեան փոխարէն, որ հրաժարած էր, եօթն անկախ և յարգելի անձերէ նոր առժամանակեայ վարչութիւն մը հաստատեց, որ պաշտօն պիտի ունենայ Սահմ. ընտրութիւնները կատարել տալ և ցայն օր վարել վիճակին ընթացիկ գործերը։

Վան, 22 օգոստ. 1891

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
Ա. ՔԷՊԷ

ՀՈՉԱԿԱՒՈՐՆ
ՀԵՆՐԻԿՈՍ ՓՐԱՆՇԻՆԻ
ԿԱՄ
Վիպային կեանք սորա
Թարգմ. ի Նոր Հելլենէրէնէն
ՍԻՄՈՆ ՊԵՏՐՈՍ ԱՒԱՊԱՀՃԵԱՆ
(Մասնաւոր տպագիր)

Այն հետաքրքրաշարժ վէպն որ հայ աշխարհիկ լեզուաւ կը հրատարակուէր թերթ առ թերթ, ամբողջացած ըլլալով, կը ծախսուի ամեն գրավաճառաց և ի մասնաւորի Սուքի Պողոս և Յակոբ ազաներու քով։ 2—3

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՅ
ԱՅՍ ԱՒՈՒՐ ՆԻՍՏԸ

Ազգային ժողովն այս առաւօտ ի նիստ գումարեցաւ ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Վսեմ. Նուբարեանի։ Ներկայ երեսփոխանաց թիւն էր 57։

Ատենական մի քանի գործողութիւններէ յետոյ, ժողովը լսեց Բ. Դրան երկու պաշտօնագրերն ի մասին Կրօնական և Քաղաքական ժողովոց պաշտօնի վաւերացման, որ ծանուցեալ է արդէն, յետ որոյ, հակիրճ վիճաբանութենէ մը ետք, ըստ առաջարկութեան Ս. Նախագահին՝ որոշեց կոչում ընել նորակազմ վարչութեան անդամոց՝ իրենց պաշտօնի գլուխն անցնելու համար։

Ապա, անցնելով օրակարգին, զբաղեցաւ Նախորդ Քաղ. ժողովոյ համարատուութեամբ։ Ատենաբանք՝ զանազան տեսութիւններ պարզելէ յետոյ՝ համաձայնեցան հետեւեալ բանաձեւին վրայ որ քուէի դրուելով միաձայնութեամբ ընդունուեցաւ։

«Ազգային ժողովը նկատողութեան «առնելով Քաղ. ժողովոյ համարատու«ութիւնն և միանգամայն երեսփոխա«նական հաշուեքննիչ յանձնաժողովոյ «տեղեկագիրն ի մասին երկամեայ գը«րաքանական մատակարարութեան, գո«հութեամբ վերահասու եղաւ նորա «բարւոք պաշտօնավարութեան և կը «յայտնէ իւր շնորհակալութիւնը։»

(Սաստիկ բուռնէ)

ԳՐԻԳՈՐԻՍ ԵՊԻՍԿ. ԱԼԷՔՍԵԱՆ
ՌԷՖԷՈՍ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ
ՅԱԿՈԲ ԳՈՒՐԳԷՆ
ՆՇԱՆ ՃԻՎԱՆԵԱՆ

Նատին մանրամասն նկարագրութիւնը վաղուան թուով։

Նոր Վարչութեան Կրօնական ժողովոյ տասն երկու անդամք և Քաղ. ժողովոյ տասներեք անդամք ի նիստ հրաւիրեալ են յառաջիկայ ուրբաթ առաւօտ համար։

Զմչկածաղէն կեդրոնական երեսփոխան ընտրուած է Կարապետ էֆ. Մուրատեան։

Բէլթահեայէն կեդրոնական երեսփոխան ընտրուած է Զէնոբ էֆ. Տէրոյենց։

Այս երկու ընտրութեանց տեղեկագիրք հասած են ի Պատրիարքարան։

Խասգիւղի հայ երիտասարդութիւնը կը պատրաստուի հայ գեղագրաց երիցագոյնին՝ կարապետ էֆ. Եազմաճեանի յիսնամեակը տօնել թատերական ներկայացումով մը։

ՈՒՍՈՒՑԶԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Նէոպ Գ.

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր արտօնմամբ՝ Ուսուցչական ժողովոյ Գ. նիստը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ կիրակի, 8 սեպտեմբեր, Ազգ. ժողովոյ սրահին մէջ, ի կալաթա, խորհրդակցելու Պատ. Ուսումնական Խորհրդոյ առաջարկած չորս խնդիրներէն հետեւեալներուն վրայ՝

Ա. Դասատուներէն ինչ բարոյական հանգամանքներ կը պահանջուին։

Բ. Լաւ դասաւանդութեան մ'եղանակը։

Ուստի, կը հրաւիրուին Պատ. ուսուցիչք և ուսուցչուհիք ներկայ գտնուիլ։

Դիւան Ուսուցչական Ժողովոյ

Ա.Սթեփանոսեան — Ա.Սթեփանոսեան
Դ. Ե. ԽԱՉԵՆԱՆ — Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

4 սեպտ. 91

1873-ին վախճանուել է Թիֆլիզում պետական խորհրդական Յովհաննէս Ամիրեանցը, կտակելով 15,000 ռուբլի Լազարեանց ճեմարանում երկու թոշակաւոր պահելու պայմանով։ 1876 թուի մայիսի 15-ին բարձրագոյն հաստատուած է այդ թոշակաւորների կանոնագիրը։ Այս կանոնագրի 2-դ յօդ. զօրութեամբ։

«Թոշակաւորների նշանակելը (ընտրութիւնը) վերապահուած է հանգուցեալ պետական խորհրդական Յովհաննէս Ամիրեանցի ամուսնուն, իսկ սորա մահուանից յետոյ Հայոց Քաղաքացի Հոգեւոր Իշխանութեան Թիֆլիզայոց։»

Անցեալ ամիս իւր մահկանացուն կնքեց հանգուցեալի այրին՝ տիկին Կատարինէ Ամիրեանցը, ապա ուրեմն թոշակաւորների ընտրութիւնը և ընդհանրապէս կանոնագրի ճիշդ կատարման վերահայեցողութիւնն, անցնում է մեր թեմական հոգեւոր իշխանութեան ձեռքը, որ անշուշտ օր առաջ կ'ստանձնէ հարկ եղած միջոցները։

Հասարակութեան համար պէտք է հետաքրքրական լինի տեղեկանալ, որ 3-դ յօդ. ի տրամադրութեամբ այս թոշակաւորները ընտրվում են Անդրկովկասում և դիւաւորապէս Թիֆլիզում բնակուող հայերի գաւակներից։ իսկ 6-դ յօդուածն ասում է.

«Լազարեան ճեմարանի ուսման ընթացքն աւարտելուց յետոյ թոշակաւորներին իրաւունք է տրվում, եթէ կամենան, շարունակել իրենց ուսումը համալսարանում կամ այլ բարձրագոյն հաստատութեան մէջ և այս դէպքում սոյն կանոնագրի 4-դ յօդուածի համաձայն, իւրաքանչիւրը նորանոցից ստանում է տարեկան երեք հարիւր յիսուն ռուբլի։»

Այս օրերս ռուսերէն լեզուով լոյս տեսած «Արևելեան լեզուների Լազարեանց ճեմարանի եօթանասուն և հինգամեակ» գրքից երևում է որ հանգուցեալ Յովհաննէս Ամիրեանցի կտակած գումարը ց'ի՞նչ Յունվարի 1891 թ. կազմում էր 15,750 ռ.։

(Արշալոյսէ)

Յաւօք կ'իմանանք թէ ազգային վարժի դասարանի և բազմաթիւ դասագրոց հեղինակ եղիազար էֆ. Մուրատեան որ բաւական ժամանակէ հետէ հիւանդ էր, այս գիշեր իւր մահկանացուն կնքեր է ի Բերա։

Յուղարկաւորութիւնը վաղը պիտի կատարուի։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆԻ
ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՆԵԱՆՔ

Պրուսայի Նահանգին կուսակալ անուանեցաւ Միւնիր փաշա, Նախորդ նախարար Ներքին գործոց։

Եէմենի Ասիր դաւառին կառավարիչ անուանեցաւ Մէհմէտ Էմին փաշա, որ փոխանորդաբար կը վարէր այդ պաշտօնն, եւ այս առթիւ Միլլիվամ աստիճան տրուեցաւ նմա։

——

Հինդերորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Սէյֆ Թաուֆիկ լարախաղաց խումբին պէտ Պ. Թուանիէռի։

——

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Ոստիկանութեան նախարար Վսեմ. Նազըմ պէյ երէկ Բ. Դուռն երթալով, տեսակցեցաւ Բարձ. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

—Ամերիկեան դեսպանատան դրօծակատար Պ. Մաք Նօթ ինչպէս նաև պուլկարական գործակատար Պ. Վուլքովիչ երէկ Բ. Բուռը գնացին և յաջողագրաբար տեսակցեցան Բարձ. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

——

ԲԱՐՁՐ. ՄԵԾ-ԵՊԱՐՔՈՍԸ

Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Ճէվատ փաշա հեռագիր մը ուղղեցով Կրէտէի կուսակալութեան՝ ծանուցած է իւր Մեծ-Եպարքոսութեան բարձր պաշտօնին կոչուելին ինչպէս նաեւ պաշտօնավարութեան սկիզբ։ Ն. Բարձրութիւն, ըսելէ յետոյ թէ Վեհ. Սուլթանի բաղձանքն է որ Իւր կայս. կառավարութեան փառքը բարձրանայ և Իւր հաւատարիմ հպատակք անդորը և բարեբաստիկ կեանք մը ունենան, փափաք յայտնած է որ կղզւոյն պաշտօնեութիւնն, ըստ այնմ, իւր պաշտաման պարտականութիւնքն ի դործ դնէ։

——

ԶԷՔԻ ՓԱՇԱ

Թնդանօթարանի վերատեսուչ Զէքի փաշայի Միւշիրութեան ատիճանը վաւերացնող կայս. Մէնշուրի ընթերցումն երէկ հանդիսաւոր կերպիւ տեղի ունեցաւ Ն. Վսեմութեան ապարանքին մէջ ի Նշան Թաչ։

Ժամ 7½ին կայս. պալատան քարտուղարներէն Ալի պէյ ու Ֆաիզ պէյ հանդիսաւոր կերպիւ տարին կայս. Մէնշուրը։ Զէքի փաշա, որ պաշտօնական հանդերձեալ կը կրէր, ապարանքին դուռնէն ընդունեց զանոնք և Մէնշուրն առնելէ և համբուրելէ յետոյ՝ գլխուն վրայ բռնելով ապարանքին մեծ սրահն ելաւ, ուր կը գտնուէին արդէն բազմաթիւ բարձրատիճան պաշտօնատարք։ Ապարանքին դրան առջեւ վաշտ մը զօրք բարեւի կեցած էին և զինուորական նուագածուաց խումբ մը կը նուագէր։

Սրահին մէջ Բ. Դրան արարողապետ Ֆէրուխ պէյ կարդաց կայս. Մէնշուրն, որուն յատկայս ունկնդրեցին բոլոր ներկայք։ Յաւարտ ընթերցման, հանդիսաւոր բարեմաղթութիւնք եղան վասն կենաց և բարօրութեան Վեհ. Սուլթանին։ Յետոյ բոլոր ներկայք շնորհաւորեցին Զէքի փաշան։

Հանդէսէն յետոյ Զէքի փաշա կայս. պալատ գնաց և շնորհակալութիւն մատոյց։

——

ՓԱՍՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ՎԱՐՁՔ

Նախարարաց Խորհրդոյ որոշմամբ, որ վաւերացած է կայս. Իրատեով, ելմտական գանձէն 1500ական ոսկիէն 3000 ոսկի պիտի տրուի իբրեւ փաստարանական վարձք, փաստաբան Պ. Պ. Բուռօի և Թօմպայ, որք՝ Բուլգարիի երկաթուղեաց խնդիրներուն առթիւ շինութեանց ընկերութեան հետ եղած հաշիւները քննելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովին աշխատակցելով, կայս. կառավարութեան յատուկ ինչ ինչ գործերու համար փոխանորդութիւն ըրած են։

——

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Պարսկական դեսպան Միրզա Էսատուլլահ խան կիրակի օրը Սթէֆնիա գնաց և այցելութիւն տուաւ նախորդ դեսպան Միրզա Մոհսին խանի, որ երէկ ի Պոլիս պարսկական դեսպանատունը եր թալով, փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Միրզա Էսատուլլահ խանին։

——

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԹԵԼԵՐ

Անդլիական Տէրէնտ շոգենաւն, որ երկուշաբթի օրը Գարաքէօյի կամուրջին զարնուելով բաւական վնաս պատճառած էր, խորտակած է նաեւ կամուրջին վրայէն անցնող հեռագրական թելերն, որով հաղար ոսկւոյ չափ վնաս մը պատճառած է։

—Շահինը Պոչի անուն առագաստանաւ մը այս կիրակի դիշեր հոսանքին սաստկութենէն Անատոլու ու Ռումելի Գավագի միջեւ դտնուած հեռագրական ընդծովեայ թելերուն վրայ ինկալով, խորտակեր է զանոնք։ Բարի թէ վնասը երեք հարիւր ոսկիէն աւելի է։

——

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՑՈՒՅԱՀԱՆԴԷՍ

Առեւտրական ցուցահանդէսն, որուն հաստատման համար կայս. Իրատեով արտօնութիւն տրուած է, բացուած և գործառնութիւնք սկսած են։

——

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Ճէվատ փաշայի ընտանիքն ինչպէս նաեւ Ն. Բարձրութեան առաջին թիկնապահն ու եղբայրը՝ գնդապետ Շաքիր պէյ՝ երէկ մայրաքաղաքս ժամանեցին Մախուսէի Հասան Փաշա շոգենաւով։

——

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հեռագրական տեղեկութեանց համաձայն, սեպտեմբեր 2ին Հալէպի մէջ հնոտախտ և մահեր պատահեր են եւ ձիրոր գաւառակին մէջ՝ չորս։ Սեպտեմբեր 4ին՝ Ադանայի մէջ՝ երկու և ձիրոր մէջ՝ հինգ։

——

ԵՐԵԿԻ ՀՐԴԵՀԸ

Երէկ ժամ 6ին հրդեհ ծագելով ի Գանլըճա նախկին Մեծ-Եպարքոս Սաքիր փաշայի ծովեզերեայ ապարանքն, թէ՛ այդ ընդարձակ ապարանքն և թէ կեցը գտնուած՝ Շէյխ-Իւլ-Իսլամ վախճանեալ Հասան էֆէնտիի ազգական ապարանքն այրեցան։ Հրդեհը տեւեց իբր մէկ ժամ։

«ԹԱՌՐՄԻՆԱՒԻ ԸՆԿՂՄՈՒՄԸ

ՆՈՐԱԳՈՅՆ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՔ

Իտալական Թէռլէռ շոգենաւը նախընթաց իրիկուն Պիրէոն հասած ըլլալով, Աթէնքի լրագրիրք հետեւեալ մանրամասնութիւնները քաղած են ծանօթ արկածի մասին։

Ազէտը տեղի ունեցաւ Ատտիկէի հարաւային ծովեզերաց մօտ, Կախտուրոնիսի անուն պզտիկ կղզւոյն եւ Ցիլվեան կղզեխումբին միջև։ Ծովը շատ խորունկ է այդ տեղ և առ հասարակ փոթորկաց և ահագին կոհակներով ծածկուած։ Թէռլէռ անցած ըլլալով Սմիրնի հրուանդանէն, հեռուանց տեսաւ Թէռլէռի լոյսն, եւ այս վերջինն նաւապետն ալ նշմարեց իտալական նաւուն լոյսը։ Նը-մանօրինակ պարագայի մը մէջ ձեռք առնուելիք միջոցներուն համեմատ, իտալական նաւը պէտք էր որ անցնէր հեռանական շոգենաւուն և կախտուրոնիսի կղզւոյն մէջտեղէն, այսինքն Թէռլէռի ճախակողմէն դէպ յաջ դառնալով, այս վերջինը պէտք էր իտալական շոգենաւուն քովէն անցնելով՝ ձախ դառնար։ Կրնուի թէ Թէռլէռի նաւապետը ենթադրելով որ չպիտի կրնար անցնիլ Թէռլէռի եւ կախտուրոնիսի կղզեակին մէջտեղէն, ուզեր է ձախ դառնալ։ Թէռլէռի նաւապետը տեսնելով վերհաս վտանգը փորձեր է դէպ աջ երթալ՝ շտապալ յետոյ ընկրկելու համար։ Այս պահուս է որ բախումը տեղի ունեցաւ։

Այս մասին կատարուելիք քննութիւնը պիտի յայտնէ թէ պատասխանատուութիւնն ո՞ր կողման վրայ կը ծանրանայ։

Ընդհարումէն ետքը, Թէռլէռ կառչած մնաց Թէռլէռի աջակողմէն, մեքենային մօտ, գրեթէ քառորդ ժամ մը։ Իրարանցումը ծայրագոյն կէտին հասած էր։ Խելայեղեալ ուղեւորք օգնութիւն կաղաղակէին։ կանայք եւ տղայք կը կանչուռտէին՝ իրենց ամուսիններն, իրենց հայրերը փնտռելով։ Մեծագոյն մասը նաւակամուրջին վրայ ելած էին կիսամերկ և ստ անդ կը վազվզտէին, ինչ ընելիքնին չգիտնալով։

Այս գերագոյն վայրկենին, Թէռլէռի նաւաստիք յարմար դատեցին հեռանալ շոգենաւէն։ Առաջին անգամ Թէռլէռի մէջ ապաստանողներն եղան նեռուած պարաններուն վրայէն շուլլուելով՝ 32 նաւաստիք և հնոցպանք երկրորդ նաւապետին հետ, Բարլօ Թասիոս։ Կամուրջին վրայ գտնուող կարգ մը ուղեւորք, որ ոչ գաւակ ունէին և ոչ ամուսին, միեւնոյն եղանակին հետեւեցան։

Տասնհինգ վայրկեան ետքը, Թէռլէռի հրամանատարը տեսնելով որ ի կրնուստ պիտի մատնուի եթէ շարունակէ կառչած մնալ Թէռլէռի կողէն, հրամայեց մեքենան յետս ընդ կոյս դարձնել, բան մը՝ որ մեծ դժուարութեամբ ի գործ դրուեցաւ։

Թէռլէռի բաժնուելուն յաջորդեց անկարագրելի տեսարան մը։ Դժբախտ ուղեւորք կը տեսնէին Թէռլէռի կամաց կամաց ջուրին մէջ ընկղմելը և մօտալուտ մահուան մը սոս ու մը սրտակեղիք լայ ու կոծեր կը խլէր իրենց կուրծքերէն։ Թէռլէռ մակոյկ մը իջուց ծովը՝ իտալական շոգենաւուն ուղեւորներն ընդունելու համար, բայց մակոյկն ընկղմելով մէջը գտնուած նաւատիներէ մին անհետ եղաւ։ Իտալական շոգենաւուն նաւապետը կը բանար համոզել հելլէն նաւապետն որ կանգառնելով ազատէ նաւաբեկեալներն, բայց Թէռլէռի ուղեւորներն վախնալով որ իրենք ևս կը ընկղմին, — որովհետեւ ընդհարման պահուն, երկուքնէն մէկիկ մեքենայնութեամբ մէկ մը բացուած էր ծխագծին մօտ և սկսած էր ջուր առնել, — սոսկալի նաւապետը որ շարունակէ իր ճամբան դէպ ի Ֆալէր։

Կէս ժամ ետքը, ալեաց մոլեգնութեան յանձնուած Թէռլէռն, գլխովին անհետ եղած էր։

Թէռլէռի, ժամը հինգին մօտ (Ը. Ե) Ֆալէրի ծովեզրը նետած է ինքզինքն։ Ան միայնակ ազատ ծանուցուցաւ Ցունատանի ծովային նախարարին որ հրամայեց պէտք եղած օգնութիւններն հայցուելել արկածավայրը։ Միևնոյն ժամանակ Բանէլլէնիք ընկերութեան տնօրէն Պ. Փապարարիօ և Ֆիորիօ Ռուպաթիս ընկերութեան գործակալ Պ. Բանսինկիս ընդ փոյթ ճամբայ հանեցին Մաւիսանն եւ Էլոգ անուն պզտիկ շոգենաւն. ծովուն մէջ գտնուող նաւաբեկելոց օգնութիւն հասցուելու համար։ Այս երկու շոգենաւք բոլոր ծովեզրը խուզարկելէ ետք Պիրէոն վերադարձան, առաջինը Տաթասս անուն իտալացի նաւազ մը ազատած եւ երկրորդը՝ Պ. Լիմէնվիլ անուն ուղեւոր մը։ Այս վերջինն իրարու ետեւէ երկու բառ չէր կրնար արտասանել կրած յուզման հետեւանօք։ Ազէտի պահուն կարծելով որ ձեռքն իր որդւոյն կը կառկառէ, ուրիշի մը ձեռքը բռնած էր, որ Թեսալիա կապատանի, մինչ որդին ծովուն մէջ կը սուզի։ Դիշերազգեստ մը հագած եւ գըլխուն ալ ֆէս մը դրած էր։

Հելլենական առագաստանաւ մը, արկածու վայրէն անցնելով, տասնվեց անձինք ազատեր է։ Ուրիշ նաւակ մը ուր կը գտնուէր նաեւ Ֆրէոնի հրամանատարը՝ Թուրքիոյի նաւաբեկեալներով լեցուած կը փորձէ վերադիշեալ առագաստանաւուն միանալ, բայց ուժգին հով մը կը շրջէ զայն, որ ակամարթի մէջ կ'ընկղմի։

Յայտնի չէ թէ ուրիշներ ալ ազատած են թէ ոչ բայց հաւանական չի թուիր։

Թուրքիոյի մէջ կան երեք միլիոն օխա ցորեն և 10 000 ոսկւոյ չափ դրամ։

Երմտական նախարարութիւնը մայրաքաղաքս հրաւիրած է Հալէպի Տէֆթէրտար Նէֆիպ պէյն, ելմտական ինչ ինչ կարեւոր խնդրոց նկատմամբ խորհրդակցելու համար։

—Հէյրէտի կղզւոյն յունաց Ատտուածաքանական վարժարանի չէնքն նորոգելու համար, ձեռնհաս իշխանութենէն արտօնութիւն խնդրուած է։

—Պոլսոյ բոլոր մաքսատանց մէջ առողջապահական քննիչներ պիտի գտնուին քննելու համար այլ և այլ կողմերէ եկած ալիրներն։ Որովհետեւ լսուած է թէ մայրաքաղաքս բերուած ալիրներու մէկ մասն որդնոտած են։

—Տիարպէքիրի տեղական կառավարութիւնը՝ Կարապետ, Սարգիս և Արթին անուն դրամանենգներ ձերբակալած և միանգամայն գրաւած է անոնց գործիքներն ինչպէս նաեւ Մէհմիտիէի ու քառորդ Մէհմիտիէի կեղծ դրամներ։ Տեղական կառավարութիւնը կը փնտռէ ասոնց միւս ընկերները։

—Նաւահանգստի վերատեսուչ Տիլավէր փաշա, որ աչքի հիւանդութեամբ կը տառապէր, ապաքինած ըլլալով սկսած է իր պաշտօնատեղն երթալ։

—Եվգաֆի նախարարութիւնը կիրակի օրը յուլիսի ամսաթիւին վճարեց նոյն նախարարութեան բոլոր պաշտօնէից և քարտուղարաց։

—Ի Պոլիս Իզմիտ Օթէլը բնակող հայ մը դուրսէն գործածուելէք դեղ մը սխալմամբ խմած ըլլալով, ապաքինապէս դեղարան մը դիմեր և դարմանուեր է։

—Սիլիվրիի նաւահանգստի պաշտօնեայք գողերու նաւակ մը ձերբակալեր և գողերն տեղական կառավարութեան յանձներ են։

—Մախսուսէի Հասան Փաշա շոգենաւն, յորում կը գտնուէր 527 ուխտաւորներ, երկի մայրաքաղաքս ժամանեց։ Այդ շոգենաւ Ձիտաէէն 860 ուխտաւորներ առած էր, որոց մէկ մասը Զմիւռնիա և Տարսոնեղ հանած էր։ Ուխտաւորաց մեծն ալ ճամբան մեռած էին։

—Գարմալէն կը գրեն թէ նախընթաց օր Արնավուտ Մաքսատ և Տէլի Հիսէյին անուն երկու այգեպանք սրճարանի մը մէջ կռուի բռնուելով Մաքսատ իւր երկփողանի հրացանը Հիսէյինի վրայ պարպեր և փախեր է։ Տէլի Հիսէյին քիչ յետոյ մեռեր է իւր առած վերքերէն։ Ոստիկանութիւնն այժմ ոճրագործը կը փնտռէ։

—Վեհ. Սուլթանի լուսանկարչապետ Ատուլլահ եղբայր գանգատանաց վրայ հրաման տրուած է ձեռնհաս իշխանութեան՝ օրինաց խստութիւնն ի գործ դնել այն անձանց նկատմամբ որք ուրիշ լուսանկարչի մը լուսանկարները կ'ոչնչանան։

—Երէկ Եէնի գիւղի մէջ, յոյն կին մը Թուղ քաղելու համար ծառի մը վրայ ելլել փորձած պահուն վար ինկաւ և ստորոտը գտնուած ջրհորի մը մէջ գլորեցաւ։ Բարեբախտաբար չմեռաւ և մէկ թեւը կոտրած ու վիրաւորուած վիճակի մէջ ազատեցին զնա։

ՀԱՏՐՇՏԻՐ ԸՆԹԵՐՑՈՒԱԾՔ
Ի ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԱՆՑ ՆԱԽՆԵԱՑ
Է պէտ յարաբերեալ ազգերաց
ԱՇԽԱՏԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ
Հ. ԹԱԴԷ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ԹՈՒՌՆԵԱՆՑ
Ի ԼԻՒՍ ԹԻ. ՍԻԹՏԷ

Բ. տպագրութիւն փոփոխմամբ եւ յաւելուածովք
Է ՎԻԵՆՆԱ, Մխէթ. դպրան 1891

Այս ընտիր և պիտանի գործն, որ ազգային դպրոցաց մէջ մեծ օգտիւ մինչեւ ցայսօր գործածուելով ժամանակէ մ'ի վեր սպառած էր, այժմ երկրորդ անգամ ի լոյս եկած է բաւական զգալի փոփոխութիւններով և մանաւանդ ծանօթութիւններուն ընդարձակուելովն, որով անշուշտ հայկաբանութեան աշակերտացը դիւրագոյն յառաջադիմութեան անհրաժեշտ գործի մի է։

Դպրոցական տարւոյս սկիզբն առ այժմ գործոյն կէսը հրատարակուած է. և ինչպէս ստուգեցինք, մինչեւ տարեգլուխ լոյս պիտի տեսնէ երկրորդ կէսն ևս արագ զի դպրոցներն անընդհատ չարունակութեամբ կարենան յառաջ վարել հարազատ հայկաբանութեան հրահանգաց ընթացքը։

Կը յուսանք թէ Վիեննայ Բարգոյ Մխիթարեանք չուշանար ուրիշ ասոր նման հատորներ ալ հայցելու՝ այլեւ այլ դասու մատենագրութեանց Մեսրոպեան անունի հայերէն լեզուի։

Ցայժմ հրատարակած կէս հատորոյն գինն է Ֆր. 2։ 1—2

ԱԶԳ

Նորհիւ ուսումնասէր եւ բարեխնամ կայսերն Թուրքիոյ եւ արտօնութեամբ Վսեմ. կուսակալին Պրուսայի, բաց ի մեր արդէն ունեցած երկու Մանկական Պարտէզն բացած լինելով քաղաքիս մէջ նաեւ ցերեկ-ի և էվենինկի Լրջարան, պատիւ ունիմ յայտնել կ. Պոլսոյ եւ գաւառաց յարգելի հայ հասարակութեանց, թէ մեր կրթական հաստատութեանց մէջ դաստիարակուող աշակերտք պիտի վայելեն կատարեալ ծնողական խնամք և պիտի կրթուին ու յառաջիմեն ուսմանց մէջ գերմանական նորագոյն Հերբարտօ-Ցիլլերեան մանկավարժական ուղղութեամբ։ Դիշերօթիկ կենդանութիւն միայն արական սեռէն։

Ներկայ սեպտ. 2էն միաժամանակ պիտի բացուին վարժարանիս առաջին, երկրորդ եւ երրորդ դասարաններն։ Աշակերտաց ընդունելութիւնն պիտի շարունակի մինչեւ նոյն ամսոյ 20։

Վարժարանիս կանոնագրին եւ ուսմանց ծրագրին ինչպէս նաեւ աշակերտաց ընդունելութեան պայմաններուն ծանօթանալ փափագողք թող բարեհաճին դիմել մեզ հետեւեալ հասցէով։

2—10 ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ
Քալանթարեան Վարժ. ի Պրուսա

ՀԱՅԱՍՏԱՆԱԼՈՒՂ

Ի ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷ

ԱՄՈՒ ՕՐՈՒՆՔԸ

ՄՈՆ ՈՈՒ-ՎՈՏՐԷԹ, 15 սեպտ.— Նախընթաց օր տեղի ունեցաւ Ժիլ Կրեվիի յուղարկաւորութեան հանդէսը։ Զինուորական պատուներ եղան։ Հանրապետութեան Նախագահին ներկայացուցիչ զօրավար Պրիւյեր, ծաղկեայ պսակներով ծածկուած մեռելակիր կառքին անմիջապէս ետեւէն կ'երթար։ Ներակոյտի նախագահ Պ. Լը Ռոյը և Երեսփ. ժողովոյ նախագահ Պ. Ֆլոքէ և գաւառին երկու երեսփոխանք գագաղին ծոպերը կը բռնէին։ Ահագին բազմութիւն, չքեղ տարօրէն։ Դամբանականներ արտասանուեցան։ Նախարարապետ Պ. Ֆրեսինէ վիշեց այն մեծ մասնակցութիւնն զոր ունեցաւ Պ. Կրեվի հանրապետութեան ամրապնդման մասին և ճարտարութիւնն որով կատարից հանրապետութեան Նախագահի պաշտօնն և գիտցաւ հաստատել ի Ֆրանսա ոչ-անձնական իշխանութիւնը։

——

ՍԱՆ ՖՐԱՆՃԻՍԿՕ, 15.— Զինաստանէ առնուած լրոց նայելով, անգլիական դեսպանն ազդուսապէս բողոքէ է վերջին անկարգութեանց հեղինակները պատժելու մասին Զինու կառավարութեան ցոյց տուած անհոգ ընթացքին դէմ։ միւս պետութիւնք ուժ տուեր են Անգլիոյ այս բողոքին։ Կը կարծուի թէ բռնութիւն ի գործ պիտի դրուի եթէ Զինաստան հաշտարար միջոցներու չդիմէ։ Զօրաց համախմբումներ տեղի կունենան ի Լուն-Կոնգ և Հուանի Նահանգին մէջ։ տասն հազար հեծելազօրեան գերաններ տարպեր են։ Երիտասարդ կայ որ վերջիններէն աւելի ծանր անկարգութիւնք պատահին։

——

ՔԱՐԼԻՆԴՐԻ, 15.—Այսօր տեղի ունեց

ցիքս միանալ ի ժամու յորում դուրսէն Ֆրանսայի ուղղուին բարձր բարեկամութիւններ և ամենէն սիրալիր համակրութիւններ, որոց նշանակութիւնը պիտի տկարացուցեր ո և է մեկնութիւն և որոց կարեւորութիւն պիտի նուազեցուներ ո և է չափազանցութիւն։»

——

ՊԵՐԼԻՆ, 15.—Զանգիպարէ կը հեռագրեն առ Թպէրլէն թէ Զալէվսքի երկրախոյզ մամիւը փմացեր է. տասն սպայք և 300 խաչիկք սպանուեր են. հինգ սպիտակամորթ կը պակսին. երկրախոյզ մարմինը կորուսեր էր բոլոր զէնքերն, որոց երեքը թնդանօթ։

——

ՎԻԵՆՆԱ, 15.— Իտալական դեսպան կոմս Նիգրա քանի մը շաբաթ արձակուրդով մեկնեցաւ ի Հռոմ։

——

ՓԱՐԻԶ, 15.—Ռումանիոյ գահաժառանգ իշխանն ասա հասաւ։ —Արտաքին գործոց Նախարար Պ. Ռիպո այսօր ընդունեց Բարձր Խորհրդի երկու որդիքը։

——

ՍԷՆ-ՍԵՊԱՍԹԻԷՆ, 15.— Ըստ պաշտօնական տեղեկութեանց, Թոլէտոյի նահանգին ողողումներէն մեռնողներուն թիւը 2000ի կը հասնի եղեր. երկաթուղեաց երթեւեկութեան ընդհատման պատճառաւ օգնութիւնք կը պակսին. բոլոր նախարարք Մատրիտ դարձան։

——

ՎԵՆՆԵՏԻԿ, 15.— Ռումանիոյ թագուհւոյն վիճակը թեթեւապէս բարւոքեցաւ. թէեւ տակաւին յոյժ տկար, բայց ծոծրակին և սրունքներու ցաւերն քիչ մը մեղմացան։

——

ՖՈՒՌՆԻԷԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 15 սեպտ.—Սակարանին մէջ կը հաստատեն թէ 200 միլիոն ֆրանքի իտալական փոխառութիւն մը հրապարակ պիտի հանուի 91 առ հարիւր գնով և 5 առ հարիւր տոկոսով։

—ՄԱՏՐԻՏ, 15.— Եւմտական նախարարը Ֆրանսայի հետ առևտրական դաշնագրի երկարաձգման մասին յայտարարեց թէ բանակցութիւնք կը շարունակուին եւ թէ ամենեւին կարեւորութիւն ընծայելու չէ այս վերջին օրերս շրջած յուռետես գրոյցներուն։ Քոսոնիոյ նահանգին մէջ կացութիւնը տակաւին ծգտեալ է։

ԼՈՆՈՆ, 15.— Ապակեգործ վարպետներու և գործաւորներու գումարում մը տեղի ունեցաւ Սակարանի սրահներէ միոյն մէջ։ Որոշուեցաւ անմիջապէս աշխատութեան սկսիլ, որովհետեւ փոխադարձ չիջողութիւններ եղած են։

ՓԱՐԻԶ, 15 — Պապին առողջական վիճակը ծանր երկիւղներ կը պատճառէ իր շուրջը գտնուողներուն։ Ն. Սրբազնութեան տկարութիւնը ծայրայեղ աստիճանի հասած է։

ՆԻՍ, 15.— Կարիպալտի զօրավարի յիշատակարանին բացումը սեպտեմբեր 20ին տեղի չպիտի ունենայ, որպէս ծանուցուած էր նախապէս։ Մատնախումբն յետաձգեց բացումը, առանց ժամանակ մը որոշելու։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա 4 Սեպտեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	108 3/4
3 » Բարիզի »	23 30

Օսմանեան Բանսորիւտ

Երեկ երեկոյ գոց. [Փակաց. Սերի]	19 14
Բերսայի մէջ »	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	19 17 1/2
Կէս օրին	19 18 1/2
Թարգմանիչ Օսմանիէ երեկ երեկոյ	74 08
» » Ժամ 3ին	74 12

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹԼԹՈՅ

Փոխառութիւն Սերի	42 1/4
» Բ. »	22 1/4
» Գ. »	19 17 1/2

ԲԱԺՆԵՏՈՒՄՔ

Սօսիէթէ ժէնէրալ	Ակցէ. Լը.	4 26
Քրէտի ժէնէրալ	» »	8 17
Պանք տը Ֆրանս	» »	5 20
Սօս. Շանժ. է վալէօր	» »	4 25
Ռէմի	» »	14 30
Թրամուէյ	» »	582 1/2
Բուռվէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	63 1/4
Բանքեթուղթ Լոմբրիսմ	Գ. կ.	129

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

Օսմանեան ոսկի	զրշ.	100
20 ֆրանքնոց	»	87 06
Անգլիական ոսկի	»	110 05
Մարք [Գերմանական ոսկի]	»	107
Իմպերիալ	»	89 25
Քրիմից	»	51 15
Բուպլի Թղթադրամ	»	8 58
Մէճ. արծաթ [մարք.]	»	107 23
Հինգնոց	»	101 20
Մէկիմալիք	»	99 10
Թասֆիլիյէ	»	16
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի.	»	6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ԲԱՐԻԶ, 15 Սեպտ Ժամ 3 վայր. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	96 30
» » 4 1/2 %	105 85
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սերի Դ.	Գ. Կ. 17 87
Օսմանեան երկաթուղի	63 50
» Բէժիի բաժնեթուղթք	340 62
Պանք Օթոման	555
Սոսիէթէ ժէնէրալ	— —
Գրէտի Լիոնէ	820
Իտալական Ռանթ 5 %	90 32
Բրիորիթէ Թիւրք (1890	Գ. Կ 415
Եգիպտական միացեալ	490 62
Օմ մաքս արժեթուղթ	442 50
Օսմանիչէ (Օսմանեան քոնսոլիտէ)	343 75
Զէր Լոնտրայի վրայ	25 31

ԼՈՆՏՈՆ 15 Սեպտ. Ժամ 6 վայր — երեկոյ

Անգլ. քոնսոլիտէ		95
Օսմ. Սերի Դ		17 3/4
» »		42 1/4
» » » Բ		22 1/4
» » Գ		17 75
Փոխառութիւն 1877		— —
Պանք Օթոման		12 1/8
Եգիպտական միացեալ [Ունիֆիյէ]		96 7/8
» առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890		91 3/8

Տօմանիալ փոխառ. Ռուչիլտ)	103
Ռուսական 1890	98
Այսրնի երկաթուղի	21 1/2
Գառապայի երկաթուղի	16 1/2
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 480

ՅՈՅՆ ՄԱՄՈՒՆ
«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ՅՈԴՈՒԱԾԻՆ ԱՌԹԻՒ

Մայրաքաղաքիս Նէ՛ա ԷէԷԵօ՛էէ-էօ Յոյն լրագրոյն մէջ՝ ծանօթ գրագէտ և պատրիարքարանի Այ՛ԲԷօ պարբերական Թերթին խմբագիր Պ. Իա՛գօվօս Վասիա՛ես ԶԱՆՑԱՌԵԱԼ ՊԷՏՔ ՄԸ վերնագրով յօդուած մը գրած է որոյ թարգմանութիւնը գոհութեամբ կը հրատարակեմք ի ստորև։

Մայրաքաղաքիս մէջ հրատարակեալ Աբ՛ԵԼԷ հայ պատուական լրագրին անցեալներս մեր Պատրիարքին մահուան առթիւ յօդուած մը հրատարակած է որով հաճառօտիւ լիշած է երկու եկեղեցեաց նախկին բարեկամական յարաբերութիւնքն որոց շարունակութիւնը յոյժ մաղթելի է, լաւագոյն մշակուելով այժմ։ Այս նիւթոյն վերայ՝ այլ անդամներ երկարօրէն գրուեցաւ և 'ի մասնաւորի երբեմն Քիւսի և յետոյ Հերակլիոյ Մետրոպոլիտ յաւերժալիշատակ Ղրիգորիոսէն, և սակայն դժբաղդաբար այս բոլոր գրութիւնք մեռեալ տառ եղան։ Երկու Եկեղեցեաց և Ազգաց եղբայրական առնչութեանց առաւելագոյն սերտ կապակցութեան վերայ այսօր մի քանի տող գրելով՝ պարտականութիւն կը համարիմք հաճարձակութիւնամբ խոստովանիլ թէ ո՛չ մերին և ո՛չ մեր հայ ազգի եղբարց ազգային վարիչները մինչև ցարդ կարողացան հասկանալ երկու եկեղեցեաց և ազգաց կատարեալ համաձայնութենէ և համաժամութենէ ծագելի մեծ օգուտները։ Մեր մտաց դանդաղութիւն և հեղգութիւն տիրած լինելով՝ չմոռնար մեզ խորհիլ եղանակ որով կարող լինիք մշակելու և ամրապնդելու մեր հայազգի եղբարց հետ ունեցած դարաւոր բարեկամական սիրոյ յօդակապն։ Ի դարուց հետէ այս երկու եկեղեցիներն Օսմանեան Պետութեան հովանաւորութեան ներքէ բազում բարիք կը վայելեն, և մանաւանդ այժմ Սուլթան Ապտ-իւլ-Համիտ վեհափառ կայսեր փառալից Արքային ուրախ մէջ, սակայն և այնպէս երկու կողմանց ազգային վարիչք կը ննջեն և ոչ իսկ ձայն մի կը լսուի սերտագոյն մերձեցման և եղբայրացման։ Երկու ժողովուրդ՝ որպէս եղբայր՝ կ'ապրիմք միեւնոյն ընտանեաց մէջ և սակայն երկաքանչիւրք կ'անդիտանան միմեանց լեզուն և հետեւաբար երկաքանչիւրոյն համար կը պակսի զմիմեանս հասկանալու գործիքն, կը պակսի երկաքանչիւրոյն համար իւրեանց մտային արգասեաց փոխատուութիւն։ Այս իրողութիւնը պարտ է նկատուիլ մեր դարուն համար անհերելի յանցանք, պարտ է նկատուիլ իբր անձնասպան անհոգութիւն, զիրար հասկանալու գործիքն ստանալու զանցառութիւնն՝ որ է միանգամայն գործիք եղբայրացման երկու ժողովրդոց։ Մեծ փոյթ կ'ունենամք այնպիսի ժողովրդոց լեզուներն ուսանիլ որոնք ո՛չ միայն մենէ հեռի կը գտնուին, այլ նաև հազիւ և կամ ո՛չ երբէք մեզ հետ անմիջական առնչութիւն մ'ունին, և զանց կ'առնումք ուսանիլ այնպիսի ժողովրդոց լեզուներըն որոց հետ՝ որպէս եղբայր, միևնոյն ընտանեաց մէջ կը կենակցիմք և կը սնանիմք։

Մեծ հոգ կը տանիմք, մանաւանդ այս վերջին տասնամեակին մէջ, ուսանիլ գերմաներէն, գաղղերէն, անգլերէն եւայլն, և երկրորդական կը թողումք գիտուրքերէն, զհայերէն եւ այլ մեզ կենակից ժողովրդոց լեզուներըն։ Բարեբախտաբար առաջին լեզուին (այսինքն թուրքերէնին) համար մեր դանդաղութիւնն և հեղգութիւնը մասամբ իւիք պակսեցաւ ի պիտոյէ ստիպեալ եւ այժմ հոգ կը տանիմք զայն ուղղել եւ մեր պակասութիւնը դարմանել։ Սակայն կը կարծեմք թէ յոյժ նպաստաւոր է եւ հաւասար օգուտ կը հայթայթէ մեզ մեր կենակցութեան՝ հայկական ճոխ և հարուստ լեզուին ուսումն ես, լեզուին, կրսեմք, այն ժողովրդեան որուն հետ կապակցեալ ենք նաեւ կրօնական ծէսերով և օրինօք եւս։ Մեծ զարմացման արժանի կը համարիմք մեր այնոց չատերն որք նուիրած են ինքզինքնին սանսկրիտ լեզուին ուսման եւ չեն կամիր, գոնէ հետաքրքրութեան խթանէ մղեալ, պարապիլ ուսման այն լեզուին զոր իւրաքանչիւր քայլին կը լսեն թօսիլ։ Ունիմք չատ գաղիարենագէտներ, գերմաներէնագէտներ, անգլիարենագէտներ եւ այլն, սակայն ո՛չ զոք հայերենագէտ։ Ո՛չ ոք ունեցաւ զառաջադրութիւն հայկական Պառնասոսէն ծաղիկներ քաղելով մեզ բերելու եւ կամ մերին Պառնասոսէն առ հասութիւն մատուցանելու։ Մի միայն մի համազգի կը ճանաչեմք հայերենագէտ, որ անխոնջ ճգամբ՝ և՝ որպէս կը տեղեկանամք, անատանելի նիւթական դժուարութեամբ բաւական գործեր թարգմանելով հայերէնէ ի յունարէն ի լոյս ընծայեց և որ եռանդեամբ տրքնեցաւ և կը աքնի զմեզ մեր հայազգի եղբարց հետ ըղձացեալ հոգիւորը հաղորդակցութեան առաջնորդելու, որով և ի գլուխ տանելու երկուց ազգաց կատարեալ եղբայրացումն և զիրար ճանաչումն։ Այս աչքնատեր համազգին մեր Պ. Տիմի՛թրիոս Զօլաքիտիան է. սակայն դժբախտաբար այս ընտիր անձին բոլոր ճգունքն ի բաց մղեց եւ ընկճեց մեր հեղգութիւնն որ չթողուր մեզ սթափիլ և հասկնալ երկու ազգաց կատարեալ համաժամութենէ եւ զիրար հասկացողութենէ ծագելի մեծ և բարի արդիւնքներն։ Պ. Տիմի՛թրիոս Զօլաքիտէս բիւր դովեստից արժանի է, վասն զի առանձին եւ իւր կանխակամութեամբ գործեց եւ կը գործէ այս ազնիւ ճգանց մէջ ո՛չ միայն ի յաջողութիւն երկու եկեղեցեաց եղբայրական յօդերուն սերտագոյն կապակցութեան, այլ նաեւ կը մարանցի ընդդէմ մեր դժարամարտնչելի անտարբերութեան և դանդաղութեան զոր ո՛չ մէկ կերպիւ կամիմք մեր վրայէն թօթափել և մերկանալ, այլ յամառութեամբ կը յարատեւեմք մնալ յայդմ։ Յոյժ ցաւալի է որ այս սրամիտ ժողովրդեան բանասիրութիւնը, ժողովրդեան մը որոյ հետ անմիջական յարաբերութիւններով կը կապակցինք և որոյ հետ մի և նոյն հոգոր տէրութեան պահպանութեան ներքեւ կ'ապրինք՝ անծանօթ մնայ ամենայն յառաջադիմութեան ընդունակ մեզ նորագոյն հելլենաց համար։ Պ. Տիմի՛թրիոս Զօլաքիտէսին անխոնջ չանիւքն ունինք այժմ քերականներ, քերականութիւններ, հայերէնէ ի Յոյն բառագիրք եւայլն, սակայն մենք տակաւին կը կը նչեմք Մանդրակօրի ներքեւ եւ չեմք կամենար ի բաց վանել զմեզ շրջապատող մթութիւնը։ Գուցէ մեզ համար անարժան կը դատեմք ծանօթութիւններ ստանալ այս կենակից ժողովրդեան մտային շարժման վերայ ուղղակի և բուն իսկ բնագիրներէն, և հաճելի թռուի մեզ եղած թարգմանութիւններէ տեղեկանալ։ Մի գուցէ կարեւոր ծանօթութիւնք և դժուարընթեռնելի մատեանց բացատրութիւնք։ Պրօֆ. Ա. Մատին Չամար քառատոմարակ։ Բ. Մատին Չամար «բառագիտական» բառարան, ուր բառից տամանիք, նշանաձայնք, ներքնակք և իրանց ընտանեաց վերաբերող բառքն ևս նշանակուած են բայց նախնական ժամանակք և սահմանութիւնք ցոյց տրուած։

Հաղթական ընթացքին ցարդ հրատարակուած մրուա հատորներն են՝ ՀԻՆԳԵԱՆ ՆՈՐ ԵՒԱՆԳԵԼԻԱՆ ՏԻՐԱԿԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, «Ա. Տարի», կ'ամփոփէ գիրքերս ութեան Ա. Մասի (Մասունք բանի) բանասիրութեան և խել մը կարեւոր գիտութիւնք։ Բազմաթիւ հրահանգք փոխարարք թարգմանութեան։ Իւրաքանչիւր հրահանգէ վերջ խոստացուած։ Գին 6 դրուշ։

Նոյնպէս՝ «Ա. Տարի։ Կ'ուսուցանէ գեղանուագ քերականութեան Բ. Մասի [Շամանդրութիւն] կանոնները։ Բաղմաթիւ հրահանգք հայ է ի գեղանութիւնս (գրաբարի, իրաբանական, ընտանեան և վանական։ Նամակք ևն)։ Կանոնները վերայ մասնաւոր հրահանգք։ Բառագիրքն ի հայ է ի գեղանս։ Գին 6 դրուշ։ 4—12

Այսչ գրքերս ևս վաճառասալ են Յ. Լուսաւոր. խորհրդոյ և ընդհանուր Մրաց։ Ընկերութեանց։

ԱՂՋԿԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ Ի ԹԱՍԳԻՒՂ

ՍՓՅԱԳԱՐ ԱՒԻՒԹ ՄԸ ԾՆՈՂԱՑ ՀԱՄԱՐ

Օր. Մարիէն Գալան՝ վիրաբոյժ Ժէնէվի ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ պատիւ ունի ծանուցանել Ցարգոյ ծնողաց թէ՝ այս անգամ ի Խոպիլ Հալեմ Սալու Զրգալքն վրայոց Հոգել յս Ն. Ս. Ն. Ս. Պատրիարքի տան մէջ ԳԻՇԵՐՕԹԻՒ և ՅԵՐԵԿ։ Ց պարժարան մը բացած է, ուր շափաւոր և գոհացուցիչ պայմաններով աշակերտաւորներ պիտի ընդունի և պիտի ուսուցանէ Հայերէն, Գաղղերէն, Անգլերէն, Գերմաներէն Գաշնակ, Ասեղնագործութիւնք. Զեւ եւ. Ա. ուսոյցապարիկ խնամք և գտնարկաւ հսկողութիւն։

Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել իրեն ամէն օր բացի երկու շաբթի և հինգշաբթի օրերէ։

Վարժարանին Դասախօսութիւնք պիտի սկսին յառաջիկայ Սեպտ. ամսոյ 2 14 երկուշաբթի օրէն։ 3—3

Հրատարակեցաւ

ՏԱՐԲԱԿԱՆ
ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԴԻ ՀԱՅԵՐԷՆԻ

ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ՆՈՐ ԵՒ ԳՈՐԾԱԿԱՆ ՈՃՈՎ.

ՎԱՒԵՐԱՑԵԱԼ
յԱԼԵՔՍԱՆԴՐԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴՈՅ

ԳՈՐԾ
ՍՄԲԱՏ ԳԱՒԹԵԱՆԻ

Կ. ՊՈԼԻՍ
ՏՊԱԳՐ. ՆԵՐՍԷՍ Ա. ԱԲԱՄԵԱՆ

1891

Կեդրոնատեղի ԱՐԱՄԵԱՆ Տպարան
եւ
Մարգարեան Դրատուն

Գին 2 Դահեկան.

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ
2500 Հրահանգներով
Ի Պէտս Նախակրթարանի Բարձրագոյն կարգաց
Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Հեղինակաբար
Լ. ԼԸՔԼԷՐԻ
ԱՇԵՒԱՏԱՍԻՐԵԱՑ Ա. ՊՊԳՌՃԵԱՆ
Գինն է 5 դրուշ, չատ առնողին գոհացուցիչ գնով կը տրուի։
Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քովերը։ Պապը Սիլ-Ճատտէսի թիւ 12 Եւրոպական դրատուն։
1—10

Արիկեան Մեծ. Միհրան էֆէնտիի նոր հրատարակութիւնքը։
1. Օսմանիէն քերական, Գ. Տպ. պատկերազարդ և հայերէն բացատրութեամբ գին 1 դրշ.
2. Լէքթիւպ Ասար (պարզ ընթերցարան) եսքիներորդ Տպ. գին 60 փարայ։
3. Համառօտ տարերք օսմանեան լեզուի, գին 2 դրշ.
4. Առաջնորդ Պարս-Թարգմանութեան գին 3 դրշ.
5. Բանալի Բէհլաւի Թէհլէմէի, 3 դրշ.
Վարժարանաց 25% զեղչ՝ կեդրոնատեղի Պոլիս Մէրճան Զարչը, Գուսիր խան թիւ 8։ 1—2

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ
Երիտասարդ մը պատրաստ է տանիկայ գաղ անգր. գերմ. իտալ. և նոր յունարէնի մասնաւոր դասեր տալ փափաքողաց որք կրնան տեղեկութիւն բանալ, Մեծ Նոր խան վերի յարկ, գրագիր, Յովհաննէս էֆէնտիէն, Սիրքէճի, Տուլուքը Ուսումիէի դիմաց, սրճարանատեր Գէորգ աղայէն և Դալաթիա Բարձրագոյն Ժամագործ Միքայէլեան Սեդրակ էֆէնտիէն։ 3—3

ՆՈՐ ՀԻԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Ց. Թ. ՀԻՆԴԼԵԱՆԻ
ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔ ՖԻԶԻՈՆՍԷՐԻՆԷ Ի ՀԱՅ
ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ
Ա. Տարի
Հանդերձ ընթերցանութեան, քերականական, զրուցատրական վարժութեամբ և բառագիտական (lexicologique) բառգրքուկիւ.—Լուսերազարդ յամառօտ Խորհրդոյ.—էջ 148. գին 4 դրուշ։
Ց. Թ. Հինդլեանի ընթերցանութեան գրքին մէկ հատորն է, իրաք պարզ ու դիւրընթեռնելի հատուածք թարգմանութեան (իրագիտական բարդավէպ, ոտանաւոր, նամակ)։ Ընթերցանութեան կանոնքը ու դասեր։ Բարբանչիւր թարգմանութեան հատուածէ վերջ «զրուցատրական հարցարան»։ Քերականութեան Ա. Մասի [Բառաւոր բառ] կանոնները վերայ «դրաւոր պարականութիւնք»։ Վարժոյն ամբողջ ընթացքին մէջը բերկական, եւ ի կարեւոր ծանօթութիւնք։ «Ժամարբերմնելի մամանց բացատրութիւնք։ Գրոնոյ Ա. Մասին Չամար քառատոմարակ։ Բ. Մասին Չամար «բառագիտական» բառարան, ուր բառից տամանիք, նշանաձայնք, ներքնակք և իրանց ընտանեաց վերաբերող բառքն ևս նշանակուած են բայց նախնական ժամանակք և սահմանութիւնք ցոյց տրուած։
Հեղինակին ընթացքին ցարդ հրատարակուած մրուա հատորներն են՝ ՀԻՆԳԵԱՆ ՆՈՐ ԵՒԱՆԳԵԼԻԱՆ ՏԻՐԱԿԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ, «Ա. Տարի», կ'ամփոփէ գիրքերս ութեան Ա. Մասի (Մասունք բանի) բանասիրութեան և խել մը կարեւոր գիտութիւնք։ Բազմաթիւ հրահանգք հայ է ի գեղանս, թարգմանութեան (գրաբարի, իրաբանական, ընտանեան և վանական։ Նամակք ևն)։ Կանոնները վերայ մասնաւոր հրահանգք։ Բառագիրքուկ ի հայ է ի գեղանս։ Գին 6 դրուշ։ 4—12

ՄԱՍԼՈՅ ՆԵՐՔԻՒ
ՊԱՏԵՐԱԶՄԱՐԴ
ԱԶԻԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՆԴԵՐՁ
ԱՇԽԱՐՀԱՑՈՅՑ ՏԱԽՏԱԿՕՔ
Ի ՊԷՏՍ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ
Ս.ՀԱՍՆ.ՏՊ.ՍԻՐԵՍՆ.
Յ. Գ. ՓԱԼԱԳԱՆԵԱՆ
ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Գին 3 դրուշ

ՏՊԱՐԱՆ
Ս. ԵՍԱՅԵԱՆՑ
Էմինի Զապրիկի փողոց
63
ՀՍ. ԹՈՒՐՔ ՅԱՅՏ.
Գիրքեր, Շրջաբերականք, Ցուցակք, Հաշուեցոյցք, Նամակագրութիւն, ևն.
ՏԱՐՕՐԵՑԿ
Գնով ամենայնիւ
ՄԵՌԵԼԱՏԱՄԱՍ
Ա.-Էէ-Լ-Ն Տ-Գ-Ր-Ն
Ի Գին 30 դրուշ

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՄԵՆ ՏԵՂԱՑԻ ԴԱՇՆՆԿՆԵՐՈՑ
ԱՐՈՒԱՆԴ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
Վկայեալ դաշնակագործաց Էջմիածնի հռչակաւոր գործատան
ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
ԳՆՈՒՄ ԵՒ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
Կը փոխանակուին ամէն տեսակ դաշնակներ ամսական վճարմամբ և մասնաւորաբար Պոլսոյ լաւագոյն գործարաններէն մեկին՝ Քլէյնի դաշնակները, իսկա յարմար գիներով։
ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՔ
Կ'արձակեմք նոր դաշնակներ չափաւոր գիներով. Բաժանորդագրութիւն դաշնակաց յարգարման։
ԱՐՈՒԵՍՏԱՆՈՑ
Դաշնակաց նորոգութեան, ազգղական ընտիր նիւթերներով։
ՀՐԱՒԱՆՔ դաշնակներն չէ՛ին գնիր և լաւագոյն վիճակի մէջ պահելու։
Գաւառներէ յանձնարարութիւնք կ'ընդունուին։ Լեզի մանրամասնութեանց համար դիմել Բերա, Սեծ-Փողոց, թիւ 11։
Անմրցելի ժամանութիւն

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄՕՏԻՒ Զ ԹՎՈՎ ԾՇԱՐԱԿ
Կ. Պոլիս, 15 սեպտ. 1889
Պարոնայք Ազգ. և Ֆոուն,
Յոյժ հեռէ սկսած եմ գործածել ձեր Սգոդի Զարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունենալով մանկանց խուլերին և անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դեպքերու մէջ։
Իմ կարծիքս է թէ այս հանոյ և յաջող պատրաստութիւնը մինչև նախամենաց համարելու է Մօտիւ ձկան իւղէն և կը յանձնարարեմ զայն։
Տ. Ա. ԵՒՏԻՖԵԱՆՑ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԵԷՐԻ
Ի ԼԱՆ
Տայիրէի տոքտէրիկ տէրութենէն պուլուտան թիւրքերէն տիրքերը 5 մէկիմայիէլիկ թարիգի Լօյսէ սիմտ օրուայ ինչը հալ բուսիին 12ին մինի կիւնի գարարը գամիսի վիրիվէ ճէկինէն զիւատէ թարիգ օրայարդն միւատէմը մէգիբերէ գատար մագամը ատիր Սէրասքէրի Մուհասպպէ տայիրէսի շիւպէյ մանսուսպա մերիւանատի թիմէլէրի իլան օրունուր։
3 Իյլուլ 91 Նո. 4 1—3

Իւսկիւտարտա չաերի անպարը թիմաղիանէ պուլունան էնճամը տիրքեքանը ինրայի օսմանի 100 զուրուշ հիսապը իլէ 220 զուրուշա թարիգի Լօյսէ սիմտ Լ. Լ. Լ. մահ ծարիի բուսիին 15ինճի կիւնի գարարը գամիսի վիրիվէ ճէկինէն զամ եմիլէ թիմաղիանէ գատար մագամը Սէրասքէրի Մուհասպպէ տայիրէսի շիւպէյ մանսուսպա մերիւանատի թիմէլէրի իլան օրունուր։
3 Իյլուլ 91 Նո. 5 1—3

Մէկգրի մերիւանատա պուլունան նապարը վէ մէկգրը հրզագը սարքիրիեէսիներին կէրէք մէկգրը պէ մէկգրը վէ կէրէք գալմ պէ գալմ թիմասնա թարիգ օրանարան իշլուսը իյլուլը բուսիին 10ընճը կիւնինէ գատար մագամը Սէրասքէրի լէկապիտամ ուսմանայէ տայիրէսինէ կէլէկ-էրի իլան օրունուր։
3 Իյլուլ 91 Նո. 6 1—3

Մերիպատա օրունճամագ օրան 15000 ատամ մերճատամ գանավաշսան մամուլ թէնի չուվալան պէնէրի 2 զուրուշ 38 փարատա թարիգի էօսմանիսամ օրուայ իյլուլը 4ինճը Գաբրէնիսի կիւնի գարարը գամիսի վիրիվէ ճէկինէն վէ իրիմէսի կիւնի 100ակ 5 թէկիվիլ գապալ օրունճամագը հիսէնիլէ իթիասնա թարիգ օրանարան մագամը Սէրասքէրի լէկապիտամ տայիրէսինէ կէլէկ-էրի իլան օրունուր։
3 Իյլուլ 91 Նո. 7 1—3

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՒԱՂՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՒՅԹ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ է Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւելքան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետերաց Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի զնաց։ 11

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական կ'ուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունիւք լիազօր իշխանութիւն կապագրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած զնաններն։

Հ. ՍԱՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Թիւ 11։ և 12, Սանտալճը խան, Գալատիա, Աւստրիական Թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԳ ԵՒ ՄԻՒԻՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ ֆռանք 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1890 » 6,165,860
Տարեկան հասոյթ » » » 14,135,925

Ընկերութիւնս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՈՒԱՆՔՖՈՐԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանք 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ չոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Այն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամ գլխոյն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համար Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Գոլիս, Պահէջ—Գաղու, Անանիատիս խան, 12, 13, 14. 16

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԷԷՐԻ ԻԼԱՆ

Պէյգոզ տապաղխանէսի իշուն միապայեա օլունանագ 10000 տախտ թուզը քուրու Իզմիր կէօնիին պէհէր գըյէի ճէտիտի 8 զուրուշա Թալիպի էօճէտսիզտէ օլուպ իլուլը 11ինճի կիւնինէ գառար պէհէր կիւն միւնագասար իւրա օլու

։ Ամագիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթասրնա վէ իրթէսի կիւնի 100տէ 5 թէնգիլինէ Թալիպ օլանլարը մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տարիէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունուր։ Նօ. 1

2 իլուլ 1891 2—3

5ինճի օրտուլի Հիւմայուն իշուն Շամը Շէրիֆտէ Թէպլիմ օլունանագ իւզրէ մէվգբի միւնագասյա գօնուլան 15000 գբյէի ճէտիտ Իզմիր իսալի սիհաճ վաքէթանը պէհէր գբյէի ճէտիտի 20 զուրուշա վէ 18000 գբյէի ճէտիտ Իզմիր իսալի հատտէքարի քէօսէլինին պէհէր գբյէի ճէտիտի 16 զուրուշա օլարագ Թալիպի էօճտսինտէ օլտուզունան իթա իթմէյէ Թալիպ օլանլարը Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւնէ գառար մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տարիէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունուր։ Նօ. 2

2 իլուլ 1891 2—3

Իւշինճի Օրտուլի Հիւմայուն մէրքէզինտէ պուլունան ասաքիյր Շահանէ Հայվանաթընա 1 օէնէ զարֆրտտա լիւզու մի օլան էշեայի մույթապիէնին իթասրնա Թալիպ օլանլարը Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 1 հէֆթայա գառար մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տարիէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունուր։ Նօ. 3

2 իլուլ 1891 2—3

Կ ԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԳԱՌԼԷՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿԻ

Զալատիթ Պէօյիւք Միլլէթ խան, մի Հաղ. Թղթատարատան վրայի յարկը, և ի Զմիւռնիա Էլանէլիքի փողոց Թիւ 59

Այս նշանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր համբաւ մի ստացած է մեզ, այս ձմրան եղանակին առթիւ իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յաւելումմ մի կ'ընէ, որ արդէն բաղմաթիւ է Ֆրանսական, Անգլիական, Գերմանական եւ Պէլճիական բերքերու զանազան տեսակներով։

Հետեւաբար իւր բուն գործարանին ապրանքներուն վրայ որք են օժտի համար ամէն տեսակ ճարմանկեղէնք, բանուածք, կիսազգեստք, քալիքօ, քօրսէ, թաշկինակ, սեղանի պիոյք, շապիկ, շապկընկեր, տոմանք, ֆլանէլ կանանց օրիորդաց և փոքր աղջկանց համար զարդազգեստներ, աւելցած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր բոլորն ալ ընտիր տեսակ։

Հասարակաց զարմանքը կը գրգռէ մանաւանդ այն վայելուչ և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքէթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճարտկով ու չքեղութեամբ յօրինեալ են։

Ցաւելումմ մի ըրած է նաև ապարտուած զգեստներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն ճոխ է այնքան, և իւր ընտրեալ արհեստաւորին շնորհիւ կրնայ կատարելագոյն գործացնել բոլոր իւր յանձնարարդները նոցա ճարպին ու ցանկանաց համեմատ ի գործ դնելով ինչ որ ապրաստրին։ Կը գտնուի նաև մինչև 16 տարեկան տղայոց համար ամէն տեսակ զգեստներ բալթօներ խիստ չափաւոր գներով։

Կը ծախուին մեծ և փոքր քանակութեամբ։

ՍԱՆԸՐԿՈՒԹԻՒՆ ՉԵՌՈ 8

Արտօնատէր Ս ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ՌՈԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ

ԱՍԻՈՒԱՆՍ ՔՕՌԲՕՐԷՇԸԼՆ

ԱՍԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան Անգլ. ոսկի 4,000,000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է » 35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամէն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ՁԵՂՁի կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈՒ, ԵՒ ԸՆԿ. Պահէճ Գաղու, Մէյտանճըք սոքաք, Ուիթալ խան։

ՈՉ ԵՒՍ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ — ՈՉ ԵՒՍ ԱՐԵԱՆ ՆՈՒԱՍՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԻԱԼ-ՊՈՏԷՆԻ ԵՐԿԱԹ 2218

Այս բաղադրութիւն մեծագոյն յաջողութեամբ կը յանձնարարուի Ֆրանսայի գլխաւոր բժիշկներէն, որք, յետ գործածութեան, նախամեծար համարած են զայն միւս երկաթախառն պատրաստութիւններէն։

Այս երկու, չոր-ոչ հաղ չեն ներքեւ, մեծ դէղերամբ կ'առնուն լինելիքն և մանուածքներն

Պնդութիւն չի տար, ստամոքսը չի գրգռեր, ակռայները չի սեւցներ։

Կեդրոնատեղի՝ ԾԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՐՍԱՆ, 1, Կամուրջի հրապարակ, Գոլիս

ROYAL VICTORIA

ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ԱՆՎՐԻՊԵԼԻ ԴԱՐՄԱՆ

ՄԱԶԵՐՈՒՆ, ՄՕՐՈՒԿԻՆ ԵՒ ՊԵԽԻՆ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԻՐԵՆՑ ՈՅՃՆ ԵՒ ՆԱՆԱԿԱՆ ԳՈՅՆԵՐ

Գործածութիւնը դիւրին. Կ'արգիլէ մազերուն թափիլը. Հեռցնէ սեպ սպասով արդիւնք յաւալ կը բերէ. Բնական և փայլուն գոյն կուտայ մազերուն։ Գործածութիւնը բաղմաթաթ չէ.

ՆԵՐԿ ԶԷ ԶԷ ԱՅՍ

Փափաքեալ ապրանքն ընդհանրապես յաւալ կուգայ

10—15 օր յետոյ

Այն անձինք որք ծանր հիւանդութիւններէ ելած են, անոնք որ մուսատանութիւններ ունին, կանայք որ կաթ տուած էն և մեծ յոգնութեանց ենթակայ բոլոր մարդիկ իրենց մազերը կորսնցնելու ենթակայ են. այս պարագայից մէջ մանաւանդ ՄԱԶԵՐՈՒ ԱՐՓԱՑԱԿԱՆ ՎԻԳՈՏՈՐԻԱ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉԸ կուլուծ է,

ՄԵԾ ԴԱՌԱՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՑԱՆԵԼՈՒ

Ի թուրքիա մեծաքանակ վաճառման համար միակ կեդրոնատեղին է ԷՍՄԻՌՆՑ ԳԱՌՈՒԱՆԱ, ՄԹերանոց անդրկական, Վ. Ղալատա. Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 601

EMULSION SCOTT

(ՍԿՈՏԻ ՕՀԱԼԵՐԷՆ)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԵՆ ՕՈՒՏ ԻՒՂ

ԻբՓՈՖՊԻԼ ՈՐ ՀՈՍ Ի ՍՈՍԿՈՅ

Պատրաստեալ Ֆեռամբ ՍԿՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԷ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չար ախորժակամ է

Մորիւ ձկան հուտ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հիպոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճողնածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրաբարբ է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԷՒ ՀԻՐԱԵԼ 221

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

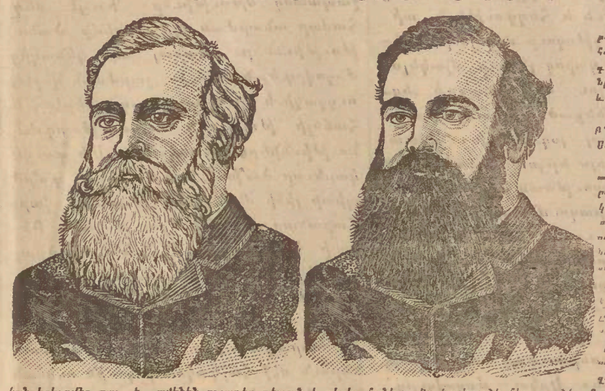

Նոր գիւտ մազի բուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամուն, առանց ուրիշ նիւթի գործածութեաց և կամ լուացքի,

ՇԱԳԱՆԱԳԱՐՈՒ ԿԱՄ ՌՈՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՍԵՒԻ

Բացկացեալ միայն արմատներու և խոտերու հիւթէ։ Ապրանքն կամ կաթէր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պոյծառ լաչակագոյն կամ Թանձր սեւի։

Գործը գոյս ատ թէ այս ներկն օրը մի գեղապանց և նմանատիպ ուրիշ պատրաստութիւններ։ Ի առանձնութիւնն է Դա գերազոյն ամէնն բնական ամէնն բնաւ կան երեւոյթը տայ և ամենեն ուշադիր դիտողն է գրեթէ հաճելի կը կասկածուն հեղաց անկումէ, գլուխը կը մաքրի թեպէր կ'անենայնն և նոր այժ կուտայ մազերն մաքրելն։ Ուշադրութեամբ կարդալ

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Սրուանն երեքցնել գործածելի առաջ և փոքր բանակութեամբ հեղուկին դնել սկաւառակի մը մէջ, յետոյ բարակ պղտիկ ասանդով մը կամ այդ հեղուկին մէջ թրջած սպունգով մը թեթև կերպով մազերուն վրայ անցուցեալ ։։ ։։, ապեսի որ ամբողջ մազերը թրջին։ Յետոյ գլուխը բաց պահել մինչև որ հեղուկը չորանայ։ Բոլոր մազերը մէկ լաչլաչով, ։։։ ։։ մէկ երկու գործածութեան պէտք ունին, ապրեց համար մէկ անգամն բաւ։ Եթէ մէկ երկու անգամն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թանձր կ'ելլայ։ Անգամ մը որ ուսուած գործածելու է, ապրեն տարեներով պահելու համար կը բաւէ երեք լաչ լաչաթեն անգամ մը հեղուկին գործածելու նոյն եղանակը գործածելու է մերթ-գիտն և պիտիրուն համար։ Կեռաք կայ գլուխը լուալ գործողութեանն առաջ կամ հետքը։ Մինչն գեհանն և ձեռները լուալ առ ի գեղեցկութիւն

Դան. Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործողութեանն հետ, գլուխը լուալու է քիչ մը ալքալով, ապա ձեռուն քսելու է այդ ներկին մէկ թեթեւապես թրջած սպունգ մը, և ուզուած ազդեցութիւնն յաւալ կուգայ անմիջապէս։

ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

Իսկ կեդրոնատեղի ԷՍՄՈՒՆՑ ԳԱՌՈՒԱՆԱ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԵՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վ. Գալատա պա հանուցիչ քով, կայարան Լալաթիա-Շեշլիի Թրամվէյից, Թիւ 95 և 9. Ղալատիա։ 244

VIEW

ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէի)

ԿԱԼՈՒԱՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ Վարչութիւնի փարիզ, 8, Գուլվար Մոնմարթր

ՀԱՆՐԱՀԱՅՐՈՅ ԵՂԱՆԱԿ

GRANDE GRILE. — Աւշային տկարութիւնք, մսորսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, լեարդի և փայծաղի խըրու�մ, ներքին գործարանաց խցմունք, մաղձային քար և այլն։

HOPITAL. — Մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, ստամոքսի ծանրութիւն, գիժատարամարսութիւն, սխորժակի պակասութիւն ստամոքսի, ջղացաւ, անմարսութիւն։

CELÉSTINS. — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, միզական ուռում և միզական քար, յօդացաւ, շաքարախտ (Տիապէտի), սպիտակուց — միզական (Ալպիւմինիւռի)։

HAUTERIVE. — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, ուռում, քար, յօդացաւ, շաքարախտութիւն, սպիտակուց—միզական։

Աղբիւրին անունը պէտք է փնտռել հիւրերու քաքսիլին վրայ։

Կը գտնուի գեղագործական Անգլիական մթերանոցն և Գոլսոյ բոլոր եղագործաց քով։ 2203

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

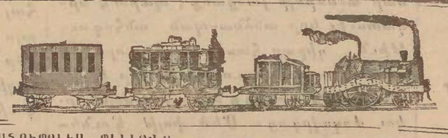

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ ԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱՑ

ԳԻԾ Կ. ՊՈԼԻՍ—ԱԴՐԻԱՆՈՊՈԼԻՍ—ՊԼԷՎՆԱ

Կառախումբ. Կ. Պոլսէն մեկնող	Արեւ. Ճեպն. Թ. 2 Գշ. Եշ.	Կէս. Ճամբ. Թ. 4 Ա.մ. օր	Կէս. Խառն. Թ. 52 Ա.մ. օր
	Երեկոյ Ժ. Վ.	Երեկոյ Ժ. Վ.	Առաւ. Ժ. Վ.
Կ. Պոլիս ... մեկնումն	7 20	8 15	7 50
Գումրգապու			8 08
Եէտիգուլ			8 22
Մարմարա			8 39
Ալիթէնտուս			8 52
Քիւչիւք Չէքմէճէ			9 03
Արթաքէօյ			9 47
Հասարքէօյ		9 46	10 23
Զատիքէօյ			11 06
Գապաքէճէ	9 30	10 46	11 45
Սինէքլի			12 51
	ժամանումն		
Զէյթինբուրնու		12 02	1 33
	մեկնումն	12 04	2 00
Զորլու	11 30	12 47	2 50
Մուրատլը — Փէօրէքլի			3 38
Սէրխէշ — Զէյթիլիք			4 09
Լիւլէ — Պուրկազ		2 19	4 49
	Գ. Եշ.		
Պազար — Էյպի	1 35	2 51	5 35
Բալը — Գէօյ			6 16
Ուզունճիֆլիք		3 57	7 03
Գուլէյլի — Պուրկազ		4 18	7 17
Ուրլի			8 13
Ադրիանուպոլիս ... ժամ	4 14	5 09	9 00
			Երեկոյ

Կառախումբ. Կ. Պոլիս եկող	Արեւ. Ճեպն. Թ. 1	Կէս. Ճամբ. Թ. 3 Ա.մ. օր	Կէս. Խառն. Թ. 123 բաց ի կիր.
		Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Սէլանիկ ... մեկնումն		6 00	
Սկիւպ		6 49	
Վիէննա	8 25 ե.	8 00	
	Գշ. Եշ.		
Պուլսաբէշի	2 35 ա.	2 40	
Պէլկրատ	9 30 ա.	1 55	
Նիշ	3 20 ե.	5 44	
Սոֆիա	9 00	12 16	
	Գ. Եշ.		
	Առաւ.	Երեկոյ	Առաւ.
Պէլօվա մեկ.	12 40	3 57	
Սարայմէյ		4 15	6 00
Թաթար Բազարճիք		4 42	6 45
	ժամ.	5 35	7 51
Փիլիպէ մեկ.	2 12	6 00	8 25
Գաթինիցա — Սթանիմաք		6 21	8 59
Բաքալը	3 03	6 47	9 52
Եէնի Մահալլէ		7 12	10 4
Գայմաճիք — Հասպէկի		8 01	11 59
Թրընօվա-Սէվէնլի ժամ.	4 35	8 35	2 43
			Երեկոյ

Կառախումբ Թ. 512/522 Սէլանիկէն ամէն օր	Ժ. Վ.	Առաւ. Կառախումբ Թ. 523 Վիէննայէն ամէն օր	Ժ. Վ.
Սէլանիկ (Պիւ.-Ֆէ) ... մեկ.	6 00	Վիէննայէն մեկ.	8 00
Թեսալոնիկ	6 33	Պուտապէշթ	2 40
Սամարօվա	7 10	Պէլկրատ	10 35
Քարասուլու	7 31	Նիշ	5 30
Նիւ-Մէնճէ	7 41		Առաւ.
Կէօրկէլի	3 17	Սպէնչէ մեկ.	10 40
Մուսուլիմ	3 51	Պուգանոշթէ	10 55
Աֆրու-Մնիցա	9 00	Պուգոմէշ	11 23
	ժամ.	Բրէշովա	11 40
Տէմիրգ-Խաբու (Պիւ.-Ֆէ) մեկ.	9 32	Թասանոշթէ	12 03
	մեկ.	Գուտմանովա	12 37
Քրիսօլուգ	9 42	Հաստալար	1 13
Վէնէֆիանօ—Կրատիպ	10 27	Իւպրիլա (Պիւ.-Ֆէ) մեկ.	1 49
	11 06		ժամ.
	ժամ.	Զէլէնիքա	2 01
Փէօրբիլիս մեկ.	11 53	Զէլէնիքա	2 37
Զէլէնիքա	12 03		ժամ.
Իւպրիլա (Պիւ.-Ֆէ) ժամ.	12 51	Քէօրբիլիս	3 20
	մեկ.		մեկ.
Հաստալար	1 27	Վէնէֆիանօ—Կրատիպ	3 30
Գուտմանովա	1 49	Քրիսօլուգ	4 20
Թասանոշթէ	2 29	Տէմիրգ-Խաբու (Պիւ.-Ֆէ)	5 03
Բրէշովա	3 22		ժամ.
Պուգոմէշ	3 53	Աֆրու-Մնիցա	5 37
Բուգանոշթէ	4 21		մեկ.
Սպէնչէ	4 33	Սամարօվա	5 52
Նիշ	4 57	Քարասուլու	6 26
	ժամ	Մուսուլիմ	6 35
Պէլկրատ	5 10	Կէօրկէլի	7 19
Վիէննա		Նիւ-Մէնճէ	7 31
		Քարասուլու	8 01
		Սամարօվա	8 24
		Թեսալոնիկ	9 01
		Սէլանիկ (Պիւ.-Ֆէ) ... ժամ.	9 35
			Երեկոյ

ԳԻԾ ԻՒՍԿԻՍԻ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ

Կառախումբ Թ. 622 Իւսկիւսկէն բշ. գշ. օր	Ժ. Վ.	Կառախումբ Թ. 621 Միթրովիցայէն գշ. եշ. օր	Ժ. Վ.
Իւսքիւպ (Պիւ.-Ֆէ) ... մեկ.	7 40	Միթրովիցա (Պիւ.-Ֆէ) մկ.	7 25
Լէշան	8 47	Վուչիտրն	7 47
Գարասխանիլ	9 42	Բիրլիֆիա	8 41
Վէնիզովիչ	10 52	Լիբֆիան	9 36
Լիբլիան	11 45	Վէնիզովիչ	10 37
Բրիլ Թիա	12 37	Գարասանիլ	11 24
Վուչիտրն	1 23	Լէշան	12 04
Միթրովիցա (Պիւ.-Ֆէ) ժամ.	1 40	Իւսքիւպ (Պիւ.-Ֆէ) ... ժամ.	12 54
	Երեկոյ		Երեկոյ

ԹՐԸՆՕՎԱ—ՍԷՎԷՆԼԻ—ԵԱՄԲՈԼՈՒ

Կառախումբ Թ.	321 Բշ. եշ	323 Կիր.	Կառախումբ Թ.	322 Դշ. Շաբ.	324
Հարիւրակոյս Թ. գլխաւոր գծին կոխիրոց հետ:			Պուրկազ մեկ.	9 40 ե	
				Առաւ.	Առ.
Սոֆիա-Պէլլէն ժամ.	8 35	12 45 ե	Եամպոլու մեկ.	2 40	5 10
			Սիլիվրա — Բրմանը	3 41	6.13
Սարմակէյեն ժամ.			Լէնին—Զարդա	4 42	7 . 9
	բեկոյ	Երեկոյ	Լասանե—Մէյլլէսի	5 45	8 .14
Թրընօվ. Սէվէնլի մեկ.	9 15	1 0	Գարարուհան	6 46	9 .15
Գարարուհան	9 58	2 25	Թրընօվ—Սէվէնլի ժ	7 20	9.49
Բանէ—Մէյլլէսի	11 05	3 32		Առաւ.	Առ.
Լէնին—Զարդա	12 15	4	Հարիւրակոյսին գլխաւոր գծին կոխիրոց հետ:		
Սիլիվրա—Բրմանը	1 11	4			
Եամպոլու ժամ.	2 00	6 50	Էլլով-Սոֆիան մ.	8 01	
		բեկոյ			
Պուրկազ ժամ.	6 58		Սարամակէյ մեկ.		
	Առաւ.				

ԱԹԻԱՆՈՊՈԼԻՍ—ՏԷՏԷ ԱԼԱՃ

Կառախումբ Թ. 222 Գշ. եշ. Շաբ.	Ժ. Վ.	Կառախումբ Թ. 221 Բշ. Դշ Ուր.	Ժ. Վ.
	Երեկոյ		Առաւ.
Տէտէ—Ագաճ ... մեկ.	12 20	Ս. Պոլիս ... մեկ.	8 00
Տէրբէ	1 29	Ուրլի »	8 55
Պիտիլլի	2 33	Գուլէյլի—Պուրկազ մեկ.	9 40
Սու Գլի	3 31	Տիմէթօպա	10 15
Տիմիթօպա	4 36	Սու-Գլի	11 27
Գուլէյլի—Պուրկազ	5 19	Պիտիլլի	12 20
Ուրլի »	5 .6	Տէրբէ	1 21
Ս. Պոլիս ... ժամ.	6 10	Տէտէ—Ագաճ ... ժամ.	2 20
	Երեկոյ		Երեկոյ

Ատրաքծեալ վայրկեանները գիշերուան ժամեր կը նշանակեն սկսելով երեկոյեան 6է մինչև առաւօտեան ժ. 5 59 (Ը. Ե.)